

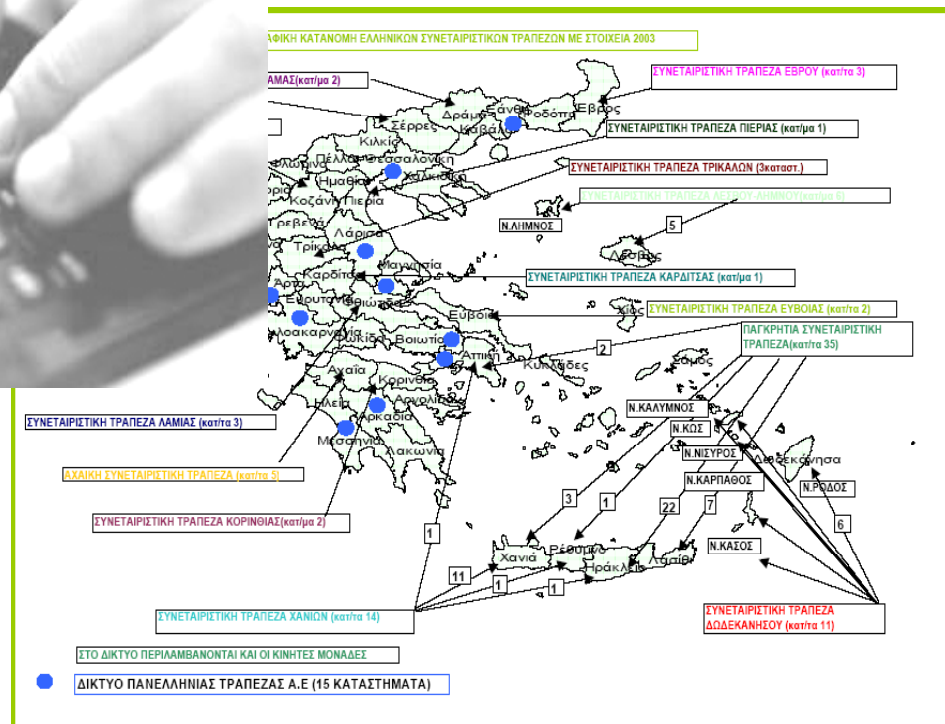
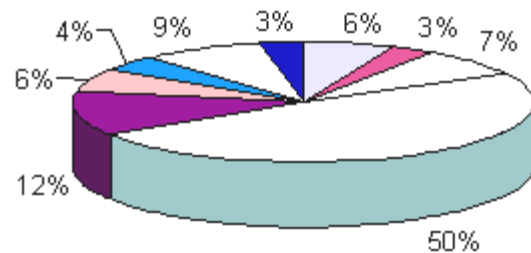
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΤΖΙΕΡΤΖΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΛΕΚΤΟΡΑΣ ΜΙΧΑΗΛ ΔΟΥΜΠΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Η διπλωματική αυτή εργασία ασχολείται με την ανάλυση και αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών. Μελετούνται δηλαδή τα χρηματοοικονομικά μεγέθη των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών αλλά και των μεγάλων εμπορικών Τραπεζών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών επιχειρώντας έτσι την αξιολόγηση τους αλλά και την σύγκρισή τους.

1.2 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ-ΣΗΜΑΣΙΑ

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα είναι ένας νέος κλάδος, αφού η ανάπτυξή τους άρχισε πριν περίπου δέκα χρόνια, με την θέσπιση κατάλληλης νομοθεσίας που επιτρέπει την ίδρυση και λειτουργία τους, σε αντίθεση με την υπόλοιπη Ευρώπη που η ύπαρξη τους τοποθετείται στις αρχές του περασμένου αιώνα.

Έτσι, με δεδομένο την νεότητα του κλάδου των Συνεταιριστικών Τραπεζών στην Ελλάδα, αλλά και του σημαντικού ρόλου στην οικονομία των περιοχών που αυτές εδρεύουν, αφού προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις τοπικές ανάγκες της κοινωνίας, είναι σημαντική μία αξιολόγηση τους για να εξακριβωθεί η σωστή λειτουργία, αλλά και σύγκρισή τους με τις συμβατικές Τράπεζες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο ώστε να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα.

1.3 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την ανάλυση και αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών ανήκει στις πολυκριτήριες μεθόδους, βασισμένη στη θεωρία των σχέσεων υπεροχής, και εφαρμόστηκε με τη μέθοδο PROMETHEE.

Καταρχήν συλλέχθηκαν στοιχεία από τους ισολογισμούς και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως των Τραπεζών για την χρονική περίοδο που μας ενδιαφέρει, στη συνέχεια από αυτά τα στοιχεία διαμορφώθηκαν κάποιοι δείκτες, οι οποίοι δείχνουν την χρηματοοικονομική κατάσταση των Τραπεζών και τέλος με τη μέθοδο PROMETHEE εξήχθησαν τα τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε.

1.4 ΔΟΜΗ

Η δομή αυτής της διπλωματικής εργασίας είναι η ακόλουθη :

- Πρώτα, στο 2^ο κεφάλαιο, γίνεται αναφορά στις αρχές και τους κανόνες λειτουργίας των Συνεταιριστικών Τραπεζών. Ακόμα παρουσιάζεται η συνεισφορά τους τόσο στο οικονομικό σύστημα όσο και στις τοπικές κοινωνίες που λειτουργούν. Στη συνέχεια αναφέρεται ένα σύντομο ιστορικό της Συνεταιριστικής Πίστης στην Ελλάδα και παρουσιάζονται οι Συνεταιριστικές Τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα.
- Στο 3^ο κεφάλαιο, παρουσιάζεται το δείγμα, τα δεδομένα και οι δείκτες που παρήχθησαν από αυτά. Στη συνέχεια ακολουθεί η στατιστική τους περιγραφή, και πραγματοποιείται μία ανάλυση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται. Τέλος γίνεται η ανάλυση των αποτελεσμάτων που εξήχθησαν με τη μέθοδο PROMETHEE.
- Τέλος στο 4^ο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

2.1 ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Οι 4.500 Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ευρώπη συγκαταλέγονται μεταξύ των σημαντικότερων παραγόντων του χρηματοοικονομικού συστήματος της Ευρώπης στον Τραπεζικό τομέα, σε χώρες όπως την Γερμανία, την Αυστρία, την Κύπρο, την Φιλανδία, την Γαλλία, την Ιταλία, την Ουγγαρία, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία, διαθέτοντας πελατειακή βάση 130 εκατομμυρίων, 700.000 υπαλληλικό προσωπικό και μερίδιο 17% στην αγορά καταθέσεων.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αποτελούν μέρος των Συνεταιριστικών Κοινωνιών, των οποίων ο ρόλος αναγνωρίζεται και ενθαρρύνεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δημιουργώντας πρόσφατα το καταστατικό της «Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Κοινωνίας» αλλά και ανακοινώνοντας την “ Προώθηση των συνεταιριστικών κοινωνιών στην Ευρώπη”. Ακόμα και αν οι συνεταιριστικές παραδόσεις και η νομοθεσία διαφέρουν από χώρα σε χώρα, όπως και τα χαρακτηριστικά των Συνεταιριστικών Τραπεζών, υπάρχουν εντούτοις διάφοροι ουσιαστικοί κοινοί παράγοντες στον Ευρωπαϊκό Συνεταιριστικό Τραπεζικό Τομέα.

Η βασική του αρχή έγκειται στο ότι λειτουργούν δημοκρατικά. Οι Ευρωπαϊκές Συνεταιριστικές Τράπεζες ανήκουν στα μέλη τους, τα οποία λαμβάνουν μέρος στη διαχείριση τους σύμφωνα με τον κανόνα "ένα μέλος / μία ψήφος". Εξίσου σημαντικό είναι ότι αποτελούν αποκεντρωμένα δίκτυα που λειτουργούν σε τοπικό επίπεδο.

Ως συνέπεια των παραπάνω οι Συνεταιριστικές Τράπεζες λειτουργούν με γνώμονα την προώθηση των οικονομικών συμφερόντων των μελών τους, τα οποία είναι ταυτόχρονα και πελάτες τους. Αυτή η βασική αρχή λειτουργίας των συνεταιριστικών Τραπεζών αποτρέπει τις συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των μελών / πελατών που μπορούν να προκύψουν σε μια επιχείρηση η οποία στηρίζεται στη κεφαλαιακή της διάρθρωση. Έτσι

στόχος τους είναι να συμβάλουν στην κερδοφορία των μελών / πελατών τους, προσφέροντας ποιοτικά προϊόντα σε προσιτές τιμές, αλλά και να υποστηρίξουν την οικονομική και κοινωνική τους ολοκλήρωση.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι ενσωματωμένες στο τοπικό περιβάλλον, στο οποίο λειτουργούν και ο ρόλος τους υπερβαίνει αυτόν του απλού παροχέα οικονομικών υπηρεσιών. Με τον συντονισμό των επιχορηγήσεων και άλλων πόρων σε τοπικό επίπεδο και την χρησιμοποίησή τους για την υλοποίηση συγκεκριμένων στόχων, διαδραματίζουν πρωτεύοντα ρόλο στην ανάπτυξη των περιφερειακών και τοπικών οικονομιών και της τοπικής συνοχής.

Από τη φύση τους οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι ηγέτες στην παροχή οικονομικών υπηρεσιών που προσαρμόζονται σε ορισμένες κατηγορίες πελατών, όπως οι αγρότες και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που λειτουργούν σε τοπικό επίπεδο, στους οποίους η πρόσβαση στην πίστωση σε άλλες τράπεζες είναι περιορισμένη. Περίπου το 32% του μικρού και μεσαίου μεγέθους Ευρωπαϊκών επιχειρήσεων που αντιπροσωπεύουν συνολικά τα υπάρχοντα 4,2 εκατομμύρια επιχειρήσεων, είναι πελάτες Συνεταιριστικών Τραπεζών.

Ειδικότερα οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στα πλαίσια της Συνεταιριστικής τους μορφής αλλά και ως φορείς της κοινωνικής οικονομίας αποβλέπουν:

- Στην προώθηση και ανάπτυξη της οικονομικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας των μελών τους.
- Στη διευκόλυνση των μελών τους και ειδικότερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που αποτελούν ένα από τους σημαντικότερους παράγοντες της Εθνικής Οικονομίας, για την πρόσβαση τους στους αναγκαίους χρηματικούς πόρους με απλουστευμένες και γρήγορες διαδικασίες και χωρίς υπέρμετρες εμπράγματα ασφάλειες.
- Στη χορήγηση δανείων στα μέλη τους με χαμηλότερα επιτόκια εκείνων του ανταγωνισμού και την εξασφάλιση υψηλότερων αποδόσεων στις καταθέσεις.

- Στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης με την ανακύκλωση των καταθέσεων κυρίως στην τοπική αγορά στην οποία συναλλάσσονται.
- Στην καλλιέργεια του δυναμισμού και της πρωτοβουλίας των επιχειρηματιών και γενικότερα όλων των μελών / πελατών τους, ώστε μέσω της συνεργασίας, της αλληλοβοήθειας, της αλληλεγγύης να δημιουργούν και να στηρίζουν τη δική τους Τράπεζα προς όφελος των ιδίων, της τοπικής αλλά και της Εθνικής Οικονομίας.

2.2 ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

- **Συμβάλλουν στην Αποδοτικότητα του Τραπεζικού Συστήματος και επομένως της Οικονομίας**

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αναπτύσσουν δραστηριότητες σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικές αγορές. Εφαρμόζοντας τις συνεταιριστικές αρχές για τα μέλη / πελάτες τους, πρωταρχική τους αποστολή είναι να τους προσφέρουν τις καλύτερες υπηρεσίες, σε αντιδιαστολή με τη μεγιστοποίηση του κέρδους για τους μετόχους. Παρόλα αυτά, τα κέρδη είναι απαραίτητα για την βιωσιμότητα, την διάρκεια και ανάπτυξη της επιχείρησης. Έτσι λαμβάνοντας υπόψη αυτή τη προσέγγιση της αγοράς και των δομικών χαρακτηριστικών τους, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι σε θέση να προσφέρουν υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών, διατηρώντας δίκαιη τιμολόγηση.

Ο τοπικός χαρακτήρας τους αλλά και η εγγύτητα τους προς τα μέλη τους, δίνουν την δυνατότητα στις Συνεταιριστικές Τράπεζες να συλλέγουν εκτενείς πληροφορίες για τους πελάτες τους με το χαμηλότερο κόστος. Το γεγονός αυτό, τους επιτρέπει να αξιολογούν την φερεγγυότητα των πελατών τους με μεγαλύτερη ακρίβεια από ότι άλλες Τράπεζες, μειώνοντας έτσι τον κίνδυνο λανθασμένης επιλογής. Συνεπώς οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι σε θέση να επιτύχουν μια ανώτερη πιστωτική κατανομή, από αυτή του γενικότερου Τραπεζικού Συστήματος, αλλά και να αναπτύξουν προϊόντα και υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις πραγματικές ανάγκες των μελών τους.

Αποτέλεσμα αυτού είναι να αυξάνεται ο ανταγωνισμός με άλλους χρηματοοικονομικούς φορείς, συμβάλλοντας έτσι στην βελτίωση της αποδοτικότητας και ανταγωνιστικότητας ολόκληρου του Τραπεζικού τομέα και κατ' επέκταση της οικονομίας.

Ακόμα οι Συνεταιριστικές Τράπεζες με την οικονομική ενίσχυση που παρέχουν στις διάφορες οικονομικές μονάδες όπως στους αγρότες, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στους επαγγελματίες, στις οικογένειες και στους κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών, συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητα της Ευρωπαϊκής οικονομίας. Επίσης λόγω των στενών δεσμών τους με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αποτελώντας την κυριότερη πηγή χρηματοδότησής τους, βοηθούν στην δημιουργία νέων επιχειρήσεων διευρύνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Αποτελώντας έτσι μια μοναδική μορφή επιχείρησης, λόγω του θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου που τις περιβάλλει, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες συνυπάρχουν με τις Εμπορικές Τράπεζες και τα Ταμιευτήρια, δημιουργώντας έτσι μια πλουραλιστική μορφή της αγοράς που είναι ο ακρογωνιαίος λίθος μιας αποδοτικής και ανταγωνιστικής αγοράς.

- **Προσιτές, Ποιοτικές Υπηρεσίες**

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες από τη φύση τους ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των μελών και πελατών τους στη στρατηγική εξέλιξη της επιχείρησης, παίρνοντας κατά συνέπεια θέση σε μια μακροπρόθεσμη προοπτική της τραπεζικής δραστηριότητας. Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες δεν υπόκεινται τόσο στην αστάθεια των χρηματοοικονομικών αγορών, όσο οι επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο και έτσι δημιουργείται μια θετική σχέση ανάμεσα στον πελάτη / μέλος και την Τράπεζα. Αυτά τα δεδομένα έχουν ως αποτέλεσμα, τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των μελών της να είναι κρίσιμα για τη δραστηριότητα τους.

Σε συνάρτηση με τα προηγούμενα και λόγω του τοπικού τους χαρακτήρα οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι σε θέση να συλλέξουν πληροφορίες για τα συμφέροντα των

μελών τους και έτσι να μπορούν να προσαρμόσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, όσο αυτό είναι εφικτό, σε αυτά τα συμφέροντα και τις ανάγκες.

Για τον ίδιο λόγο, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είχαν επιτυχία στις προβλέψεις των αναγκών της αγοράς, αλλά και στην ανάπτυξη των προϊόντων και της τεχνολογίας. Η έννοια της Τραπεζικής Ασφάλισης (bankassurance) που δημιουργήθηκε από τις Γαλλικές Συνεταιριστικές Τράπεζες στη δεκαετία του 70 και οι επιτυχίες στον τομέα των ηλεκτρονικών τραπεζικών εργασιών από την Φινλανδική Okobank, την Ολλανδική Rabobank, και την Αυστριακή RZB (που διαδραμάτισαν πρωτοποριακό ρόλο μεταξύ των νέων χωρών μελών, σε αυτόν τον τομέα), είναι ορισμένα από τα παραδείγματα της καινοτόμου δύναμης των Συνεταιρισμών.

- **Ενεργός Τοπικός Ρόλος**

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες ιστορικά δημιουργήθηκαν από τοπικές ομάδες, διαφόρων κοινωνιών για να αντισταθμίσουν την απουσία ευπρόσιτων τραπεζικών συναλλαγών γι' αυτούς και λογικά εξελίχθηκαν στα πλαίσια αυτών των κοινωνιών. Σήμερα οι Συνεταιριστικές Τράπεζες προσφέρουν ισχυρή ώθηση στις τοπικές οικονομίες μέσω της χρηματοδότησης της γεωργίας, της τοπικής κοινωνίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και από την προώθηση της κοινωνικής ολοκλήρωσης και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Επιπλέον είναι πηγή θέσεων εργασίας και συνειδητοί φορολογούμενοι για την περιοχή τους. Ο μακροπρόθεσμος στόχος τους, τους προσφέρει τη δυνατότητα της οικονομικής ωφέλειας, η οποία ξεπερνά την απλή οικονομική απόδοση. Έτσι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι πρωτοπόρες στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης και της εταιρικής ευθύνης, τομείς που οι ανταγωνιστές τους μόλις πρόσφατα έστρεψαν την προσοχή τους.

- **Ενισχύουν τη Σταθερότητα των Οικονομικών Συστημάτων**

Όπως υπογραμμίζεται στις εκθέσεις των Standards and Poors, Fitch και FMI, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες χαρακτηρίζονται από τον υψηλό δείκτη φερεγγυότητας, από τα μέτρια επίπεδα κινδύνου και τα σταθερά επίπεδα κέρδους.

Όσον αφορά τη νέα συμφωνία για την κεφαλαιακή επάρκεια (Βασιλεία II), οι Συνεταιριστικές Τράπεζες περιόρισαν τα λανθασμένα αποτελέσματα των εσωτερικών εκτιμήσεων, λόγω του υψηλού δείκτη φερεγγυότητας. Ακόμα πιο σημαντικό είναι ότι η αποκεντρωμένη λήψη αποφάσεων στις Συνεταιριστικές Τράπεζες, ενισχύει την αποτελεσματική και υγιή διαχείριση κινδύνου. Τέλος, λόγω της οικονομικής ευρωστίας τους, ενισχύουν τη σταθερότητα και τον ανταγωνισμό του Ευρωπαϊκού οικονομικού συστήματος.

Οπότε από τα προηγούμενα τα κυριότερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των Συνεταιριστικών Τραπεζών στην Ευρώπη μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Στις Συνεταιριστικές Τράπεζες κάθε πελάτης αποτελεί και ένα μέλος, δημιουργώντας έτσι μια ομάδα που αποτελείται από μέλη-πελάτες, η οποία με τις ψήφους της εκλέγει τις διοικητικές ομάδες, εφαρμόζοντας την θεμελιώδη αρχή της οικονομικής δημοκρατίας που είναι “μια ψήφος - ένα μέλος”.
- Κυρίαρχος σκοπός τους είναι να εξασφαλίσουν υψηλή απόδοση στους πελάτες τους και να δημιουργούν προϊόντα και υπηρεσίες προσαρμοσμένα στις ανάγκες των μελών τους, με χαμηλό κόστος και στην περιοχή που βρίσκονται τα συμφέροντά τους.
- Οι συνεταιριστικές Τράπεζες με την αποκεντρωμένη τους δομή έχουν σταθερή βάση στις τοπικές κοινωνίες, μέσω των 60.000 σημείων εξυπηρέτησης και διαθέτουν πολύ καλή γνώση των αναγκών των συναλλασσομένων, επιτρέποντας τους έτσι να λαμβάνουν ακριβείς αποφάσεις σε επίπεδο βάσης και να ελέγχουν, όσο αυτό είναι δυνατό τους κινδύνους, ενθαρρύνοντας έτσι την περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.
- Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες καινοτομούν, υποστηρίζοντας με συνέπεια την ανάπτυξη και επιδεικνύοντας εταιρική και κοινωνική ευθύνη, βοηθώντας έτσι στην καταπολέμηση της ανεργίας και στην εξάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού.

- Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που δίνουν στον πελάτη-μέλος, τις οδήγησε να εισάγουν πρώτες την έννοια του bankassurance και να δημιουργήσουν καινοτόμες τεχνολογίες, ιδιαίτερα στη βιομηχανία συστημάτων πληρωμής.
- Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες, ως οικονομικά υγιείς οργανισμοί, συμβάλλουν στην σταθεροποίηση του οικονομικού συστήματος της Ευρώπης, καταστώντας το πιο ανταγωνιστικό. Ακόμα, η οικονομική τους ευρωστία αποτελεί και τον παράγοντα που τους επιτρέπει να συμμετέχουν ενεργά στον εκσυγχρονισμό του, στην αναδόμησή του και στην επίλυση προβλημάτων.

2.3 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το ιστορικό της Συνεταιριστικής Πίστης στην Ελλάδα μετράει 10 χρόνια ιστορίας. Η ανάπτυξη της συνεταιριστικής Πίστης στην Ελλάδα άρχισε να αναπτύσσεται μετά την ισχύ του Ν 1667/86 ο οποίος είναι το Νομικό πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας των Αστικών Συνεταιρισμών. Όμως η Συνεταιριστική Πίστη αναπτύχθηκε ουσιαστικά μετά τον Ν 2076/92 που είχε ως θέμα την « Ανάλυση και άσκηση δραστηριότητας Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις » με τον οποίο η Β΄ Κοινοτική οδηγία ενσωματώθηκε στην Ελληνική Τραπεζική Νομοθεσία. Έτσι αυτός ο νόμος καθιέρωσε την ίδρυση και τη λειτουργία Πιστωτικών Ιδρυμάτων που έχουν τη μορφή αμιγούς Πιστωτικού Συνεταιρισμού (Ν 1667/86), με τον όρο ότι θα πράττουν συναλλαγές μόνο με τα μέλη τους. Ο ίδιος Νόμος θέσπισε και το ελάχιστο κεφάλαιο στο ποσό των 600.000.000 δρχ.

Έχοντας καταρτιστεί το αναγκαίο Νομικό και θεσμικό πλαίσιο και με βάση τις διατάξεις του Νόμου 1667/86, άρχισαν να συστήνονται στις πρωτεύουσες πολλών Νομών της χώρας μας, οι πρώτοι Αστικοί Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί με σκοπό την μετεξέλιξη τους σε Πιστωτικά Ιδρύματα, αφού συγκέντρωναν το ελάχιστο αναγκαίο κεφάλαιο και εκπλήρωναν τους όρους και τις προϋποθέσεις που όριζε με πράξη του ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Έτσι το 1993 ιδρύθηκαν οι πρώτες Συνεταιριστικές Τράπεζες στη χώρα μας, με την αισιοδοξία ότι αυτές θα φτάσουν σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών τις 30. Όμως αυτή η ανάπτυξη περιορίστηκε από τις διαδοχικές αυξήσεις του ελάχιστου απαιτούμενου κεφαλαίου από τα 600 εκατ. δρχ. το 1992 στα 2.044,5 εκατ. δρχ. ή 6 εκατ.€, με αποτέλεσμα να λειτουργούν σήμερα στη Ελλάδα 15 Συνεταιριστικές Τράπεζες.

2.4 ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως μέχρι το 2003 στην χώρα μας λειτουργούσαν 15 Συνεταιριστικές Τράπεζες οι οποίες παρατίθενται στον πίνακα 2.1.

Πίνακας 2.1: Οι 15 Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα

	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ
1	Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας
2	Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα
3	Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα
4	Συνεταιριστική Τράπεζα Ιωαννίνων
5	Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων
6	Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου
7	Συνεταιριστική Τράπεζα Έβρου
8	Συνεταιριστική Τράπεζα Τρικάλων
9	Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας
10	Συνεταιριστική Τράπεζα Ευβοίας
11	Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας
12	Συνεταιριστική Τράπεζα Πιερίας
13	Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας
14	Συνεταιριστική Τράπεζα Λέσβου - Λήμνου
15	Συνεταιριστική Τράπεζα Κοζάνης

Όλες μαζί, οι 15 Συνεταιριστικές Τράπεζες αλλά και οι 16 Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί, είναι μέτοχοι της Πανελλήνιας Τράπεζας, η οποία διαθέτει μετοχικό κεφάλαιο που ανέρχεται στα 29,5 εκατ. € και διαθέτει 15 καταστήματα σε όλη την χώρα. Η δημιουργία της Πανελλήνιας Τράπεζας έχει ως σκοπό την υποστήριξη, βελτίωση και διεύρυνση των

εργασιών των τοπικών Συνεταιριστικών Τραπεζών και την υποβοήθηση της ανάπτυξης και εξάπλωσης της συνεταιριστικής πίστης στην Ελλάδα.

2.5 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Τα δέκα χρόνια ιστορίας που μετρούν οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα είναι πολύ λίγα σε σχέση με αυτές που υπάρχουν στην Ευρώπη και ειδικότερα σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις οποίες αναπτύχθηκαν από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα, έχοντας εντυπωσιακή ανάπτυξη το τελευταίο τέταρτο αυτού.

Αποτέλεσμα αυτού, είναι στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός της Ελλάδας), με στοιχεία του 2001, να λειτουργούν 3.908 τοπικές Τράπεζες με 50.193 υποκαταστήματα, τη στιγμή που στην Ελλάδα είχαν δημιουργηθεί 15 Τράπεζες.

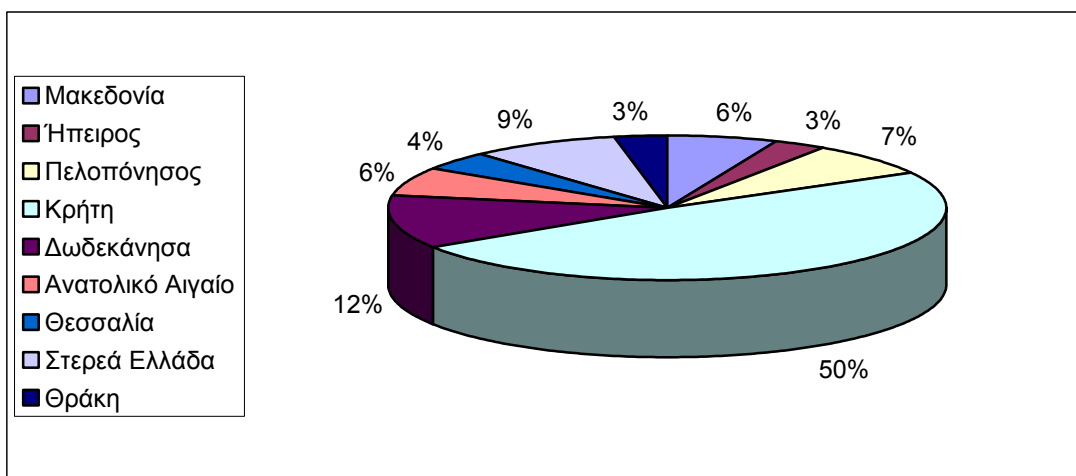
Καθώς λοιπόν, η ανάπτυξη στην Ελλάδα των Συνεταιριστικών Τραπεζών συντελείται την τελευταία δεκαετία, είναι λογικό αυτές να υστερούν σε μέγεθος, σε προϊόντα, σε οργάνωση με χρήση σύγχρονης τεχνολογίας και σε δίκτυο καταστημάτων από αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.6 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Το δίκτυο καταστημάτων των Συνεταιριστικών Τραπεζών στην Ελλάδα, όπως διαφαίνεται και από τα ονόματα τους, καλύπτουν όλα σχεδόν τα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας, όπως φαίνεται και από τον πίνακα 2.2 και το σχήμα 2.1 που ακολουθούν:

Πίνακας 2.2: Γεωγραφική κατανομή του Δικτύου Συνεταιριστικών Τραπεζών στην Ελλάδα

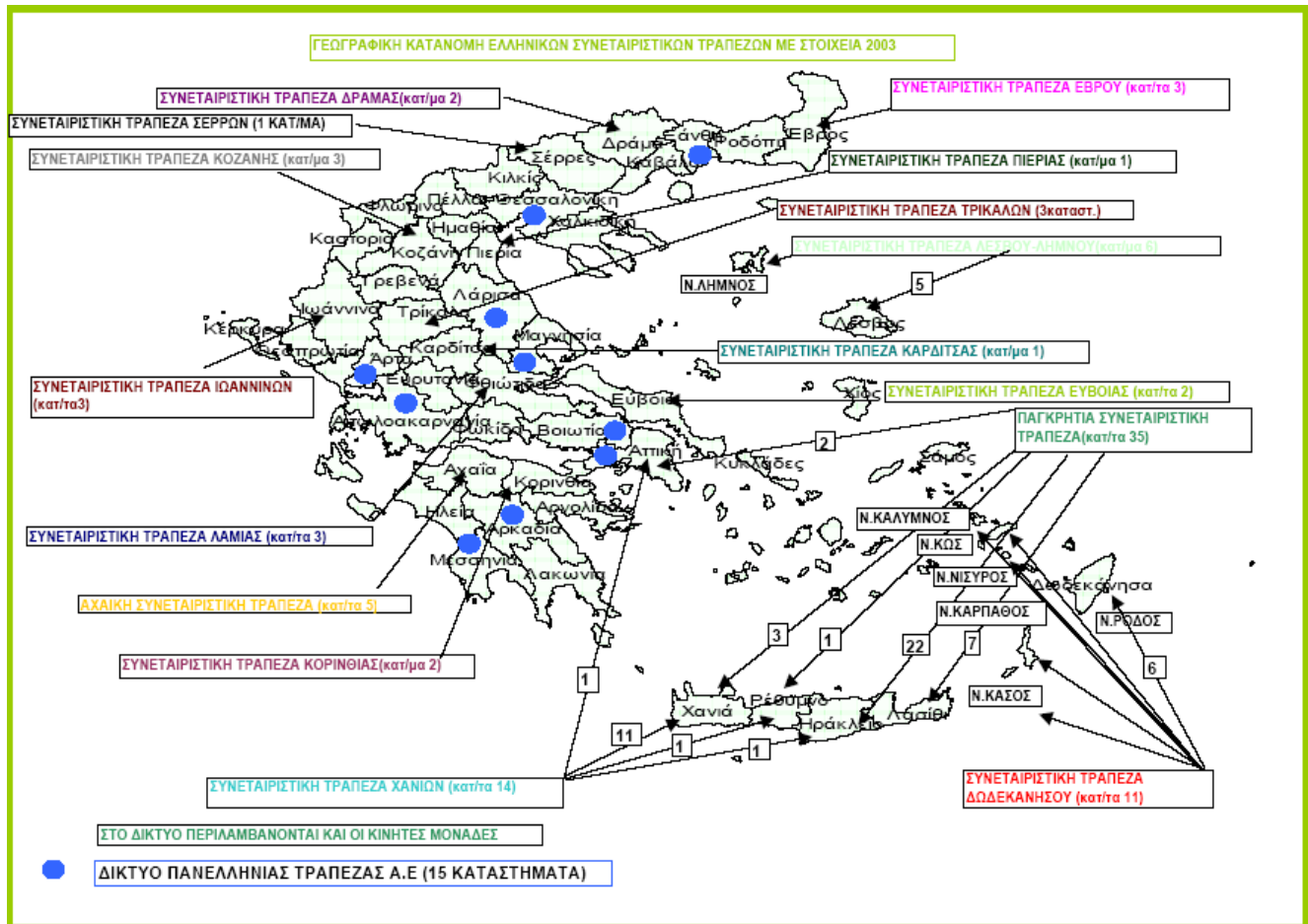
Γεωγραφικό Διαμέρισμα	Καταστήματα
Μακεδονία	6
Ήπειρος	3
Πελοπόννησος	7
Κρήτη	46
Δωδεκάνησα	11
Ανατολικό Αιγαίο	6
Θεσσαλία	4
Στερεά Ελλάδα	8
Θράκη	3
Σύνολο	94

Σχήμα 2.1: Γεωγραφική Κατανομή του Δικτύου Συνεταιριστικών Τραπεζών στην Ελλάδα

Όπως δείχνει και το σχήμα 2.1, στην Κρήτη βρίσκεται το 50% των καταστημάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, ένα ποσοστό που είναι πολύ μεγαλύτερο από τα ποσοστά των υπόλοιπων γεωγραφικών διαμερισμάτων. Αυτό το ποσοστό προκύπτει από το ότι στη Κρήτη έχουν την έδρα τους η Παγκρήτια και η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων που είναι οι δύο μεγαλύτερες Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα.

Έτσι ο χάρτης των Συνεταιριστικών Τραπεζών στην Ελλάδα διαμορφώνεται όπως στο Σχήμα 2.2 που ακολουθεί:

Σχήμα 2.2: Χάρτης Γεωγραφικής κατανομής των Συνεταιριστικών Τραπεζών

Όπως φαίνεται και από το Σχήμα 2.2, μόνο η Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα και η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων διατηρούν καταστήματα εκτός των Νομών ιδρύσεώς τους, ενώ οι υπόλοιπες 13 διαθέτουν καταστήματα μόνο στα όρια των νομών τους.

2.7 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Όπως αναφέρθηκε και πριν, μέχρι το 2003 στην Ελλάδα λειτουργούσαν 15 Συνεταιριστικές Τράπεζες, οι οποίες θα παρουσιαστούν παρακάτω.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας, άρχισε τη δραστηριότητα της ως Πιστωτικός Συνεταιρισμός Τεχνοεργατών Λαμίας το 1900, καθιστώντας την έτσι τον αρχαιότερο και μακροβιότερο Συνεταιρισμό στην Ελλάδα. Η δράση της Συνεταιριστικής Τράπεζας Λαμίας δεν κινείται μόνο σε οικονομικά πλαίσια, αφού με πρωτοβουλίες διοργανώνονται συνέδρια όπως το 1993 με θέμα «Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα και στην Ευρώπη και ο ρόλος τους σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο», κάνοντας έτσι γνωστή την ύπαρξη του θεσμού στην Ελλάδα που μέχρι τότε ήταν άγνωστη.

Η Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Ιούνιο του 1994. Από τότε αναπτύχθηκε με ταχύτατους ρυθμούς και έκανε σημαντική τη παρουσία της στην οικονομική ζωή της Κρήτης αλλά και ευρύτερα. Το 1998 εγκρίθηκε η επέκταση της σε όλη τη χώρα και έτσι ιδρύθηκε και το πρώτο της κατάστημα εκτός Κρήτης και συγκεκριμένα στη Αθήνα. Ακόμα η Παγκρήτια Τράπεζα είναι μέλος της Visa International και της "ΔΙΑΣ Α.Ε." χρησιμοποιώντας έτσι ευρέως αυτοματισμούς για τη διεκπεραίωση των αντίστοιχων εργασιών που την αφορούν.

Η Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα, συστήθηκε στις 16 Αυγούστου 1993 ως Πιστωτικός Συνεταιρισμός και η λειτουργία της ως Πιστωτικό Ίδρυμα άρχισε την 1 Δεκεμβρίου 1994 με τη σημερινή της επωνυμία. Από την ημέρα ιδρύσεως της προχώρησε με ταχύς ρυθμούς στην ανάπτυξη των εργασιών της, παρέχοντας προϊόντα καταθέσεων και χορηγήσεων κυρίως σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες, συνεχίζοντας με την ίδρυση θυγατρικών εταιριών, αλλά και τη συνεργασία με άλλες τράπεζες για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των μελών της για τραπεζικές υπηρεσίες.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ιωαννίνων ξεκίνησε ως Πιστωτικός Συνεταιρισμός στα τέλη της δεκαετίας του 70 με την επωνυμία «Αναπτυξιακός Συνεταιρισμός Νομού Ιωαννίνων – Ο ΣΤΟΧΟΣ» και μετεξελίχθηκε στη Συνεταιριστική Τράπεζα «Ο ΣΤΟΧΟΣ» το 1993,

διενεργώντας από τότε όλες τις τραπεζικές εργασίες. Μετά την επέκταση της στο νομό Ιωαννίνων, έχει ως στόχο την διεύρυνση της στους όμορους νομούς, στα πλαίσια μιας μεγάλης Περιφερειακής Τράπεζας, η οποία λόγω των γνώσεων της ως προς το τοπικό περιβάλλον θα είναι σε θέση να προσφέρει ποιοτικά αναβαθμισμένες τραπεζικές υπηρεσίες και προϊόντα στους πελάτες - μέλη της, ώστε να καλύψει ουσιαστικά τις ανάγκες της περιοχής της Ηπείρου.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1993 ως Πιστωτικός Συνεταιρισμός, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών επαγγελματικής και καταναλωτικής Πίστης υψηλής ποιότητας με χαμηλό κόστος, εξασφαλίζοντας παράλληλα καλές αποδόσεις στους επενδυτές και στους καταθέτες της. Η Τράπεζα έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, πρωτοστατώντας σε μία συστηματική εργασία για την τυποποίηση και εξαγωγή του ελαιολάδου. Ακόμα πρωτοστάτησε στην δημιουργία της Πανελλήνιας Τράπεζας, συμμετέχοντας σε αυτή με ποσοστό 16%.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου λειτούργησε ως Πιστωτικό Ίδρυμα στις 15 Νοεμβρίου 1995. Από τότε κατάφερε να αναπτύξει ένα αξιόλογο δίκτυο καταστημάτων και να καταστεί κινητήριος μοχλός ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας. Παρέχοντας κάθε είδους τραπεζικών συναλλαγών και δημιουργώντας ένα σύγχρονο και προσιτό Πιστωτικό Ίδρυμα που θα παρέχει ανταγωνιστικά και προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις των μελών της τραπεζικά προϊόντα, σκοπός της Τράπεζας είναι η χωροταξική ανάπτυξή της σε όλο τον Νομό.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Έβρου έλαβε την άδεια λειτουργίας της ως Πιστωτικό Ίδρυμα στις 18 Οκτωβρίου 1996. Η εμφάνιση της στην περιοχή με την εξασφάλιση παροχής υπηρεσιών προσαρμοσμένη απόλυτα στις ανάγκες της τοπικής οικονομίας, θέτει τις βάσεις για την ανάπτυξη στην περιοχή.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Τρικάλων ιδρύθηκε το 1994, ως Πιστωτικός και Αναπτυξιακός Συνεταιρισμός και το 1998, αφού εκπλήρωσε τις προϋποθέσεις του θεσμικού πλαισίου, άρχισε τη λειτουργία της ως Πιστωτικό Ίδρυμα. Στο χώρο δράσης της Τράπεζας είναι ιδιαίτερα σημαντική η συμμετοχή του αγροτικού τομέα, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, αλλά και οι αυξανόμενες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών,

όπως ο τουρισμός. Έτσι λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά της τοπικής οικονομίας, η Τράπεζα προσφέρει στα μέλη της τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας, άρχισε τη λειτουργία της ως Πιστωτικός Αναπτυξιακός Συνεταιρισμός μέχρι τις 6-4-1998 που πραγματοποιείται η έναρξη των εργασιών της ως Πιστωτικό Ίδρυμα, μετά την σχετική άδεια της τράπεζας της Ελλάδος. Το εισόδημα του Νομού Καρδίτσας προέρχεται αποκλειστικά σχεδόν από τη καλλιέργεια του βαμβακιού κι αυτό φανερώνει τους κινδύνους για την οικονομική ευρωστία του Νομού. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, η Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας κατόρθωσε να δημιουργήσει ένα Πιστωτικό Ίδρυμα με υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μελών της.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ευβοίας, άρχισε τη λειτουργία της στις 2 Δεκεμβρίου 1998 με πρωτοβουλία του επιμελητηρίου Ευβοίας και μετά από τη σχετική απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος και με την επωνυμία «ΕΥΒΟΪΚΗ ΠΙΣΤΗ». Η Τράπεζα είναι οργανωμένη με βάση τις σύγχρονες τραπεζικές και διοικητικές αντιλήψεις. Στελεχώθηκε με το κατάλληλο προσωπικό, αλλά και με ευέλικτο τεχνολογικό εξοπλισμό, ώστε έτσι να επιτύχει την οικονομική ανάπτυξη των μελών της και να αποτελέσει μια κερδοφόρα επένδυση για τους συνεταίρους της.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας δημιουργήθηκε από πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου Κορινθίας και ξεκίνησε τις εργασίες της στις 31 Ιουλίου 1998. Η Τράπεζα αφομοιώνοντας τις οικονομικές απαιτήσεις του Νομού παρέχει στα μέλη της τραπεζικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη του Νομού Κορινθίας.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας άρχισε τις εργασίες της στις αρχές του 1999 και αποτελεί μετεξέλιξη του Πιστωτικού Συνεταιρισμού «Μακεδονική Πίστη». Τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της έδειξαν ότι η ύπαρξη της είναι αναγκαία για την τοπική οικονομία. Η Τράπεζα με τα έμπειρα στελέχη της, τις σύγχρονες υπηρεσίες της και την γνώση της τοπικής οικονομίας, είναι απόλυτα ικανή να αντεπεξέλθει στις ανάγκες των μελών της.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Λέσβου-Λήμνου ιδρύθηκε το 1995, έχοντας τη μορφή Αστικού Πιστωτικού Συνεταιρισμού και πήρε τη σημερινή της μορφή ως Τραπεζικό Ίδρυμα τον Απρίλιο του 1999, αφού πληρούσε τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Καθιστώντας εύκολη

τη πρόσβαση του νέου και μικρομεσαίου επιχειρηματία, αλλά και του χαμηλόμισθου καταναλωτή και κατανοώντας τις συνθήκες της τοπικής οικονομίας, κατόρθωσε να έχει μια επιτυχημένη παρουσία στην τοπική αγορά.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Κοζάνης, άρχισε τις εργασίες της στις 3 Ιανουαρίου 2001, έξι χρόνια μετά την ίδρυση της ως Αστικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός. Η Τράπεζα συνεισφέρει σημαντικά στην τοπική ανάπτυξη εξασφαλίζοντας στα μέλη της υψηλές αποδόσεις και ευμενέστερες συνθήκες εξασφάλισης χρηματοδοτικών πόρων για τις τοπικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Στη συνέχεια ακολουθεί μια παρουσίαση ορισμένων χαρακτηριστικών μεγεθών των Συνεταιριστικών Τραπεζών στην Ελλάδα για την τριετία 2001-2002-2003.

Πίνακας 2.3: Ίδια Κεφάλαια Συνεταιριστικών Τραπεζών την τριετία 2001-2003 (ποσά σε εκατ. €)

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2001	2002	2003	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2003
Λαμίας	19,83	16,81	16,58	-16,39%
Παγκρήτια	75,56	78,73	83,16	10,06%
Αχαΐκή	21,54	23,45	27,3	26,74%
Ιωαννίνων	6,33	6,78	7	10,58%
Χανίων	28,2	28,35	30,8	9,22%
Δωδεκανήσου	16,68	18,08	18,69	12,05%
Έβρου	4,41	4,63	5,67	28,57%
Τρικάλων	4,59	6,29	7,94	72,98%
Καρδίτσας	5,19	6,07	6,31	21,58%
Ευβοίας	5,35	5,79	6,7	25,23%
Κορινθίας	3,24	3,67	4,66	43,83%
Περίας	2,8	2,93	4,06	45,00%
Δράμας	3,24	3,67	4,66	43,83%
Λέσβου-Λήμνου	4,37	5,57	6,8	55,61%
Κοζάνης	3,8	4	4,1	7,89%
ΣΥΝΟΛΟ	205,13	214,82	234,43	14,28%

Όπως φαίνεται και στον προηγούμενο πίνακα ο κλάδος των Συνεταιριστικών Τραπεζών ακολουθεί μία ανοδική πορεία στα Ίδια Κεφάλαια της τάξεως του 14,28% από το 2001 στο 2003. Όλες οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αυξάνουν τα Ίδια Κεφαλαιά τους με μοναδική εξαίρεση την Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας που σημειώνει μείωση 16,39% από το 2001 στο 2003.

Πίνακας 2.4: Ενεργητικό Συνεταιριστικών Τραπεζών την τριετία 2001-2003 (ποσά σε εκατ. €)

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2001	2002	2003	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2003
Λαμίας	62,41	57,49	66,28	6,20%
Παγκρήτια	273,03	394,83	545,07	99,64%
Αχαϊκή	52,08	58,12	79	51,69%
Ιωαννίνων	26,54	25,2	33,8	27,35%
Χανίων	101,2	116,83	146,65	44,91%
Δωδεκανήσου	81,62	96,93	132,24	62,02%
Έβρου	20,7	22,98	34,55	66,91%
Τρικάλων	18,11	26,98	42,42	134,24%
Καρδίτσας	16,46	19,67	24,16	46,78%
Ευβοίας	5,35	5,79	6,7	25,23%
Κορινθίας	5,46	8,85	12,54	129,67%
Πιερίας	9,52	11,46	16,93	77,84%
Δράμας	11,15	12,4	18,9	69,51%
Λέσβου-Λήμνου	18,92	27,93	35,78	89,11%
Κοζάνης	10,06	12,37	16,22	61,23%
ΣΥΝΟΛΟ	712,61	897,83	1211,24	69,97%

Αλλά και στο Ενεργητικό, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες παρουσιάζουν μία μεγάλη αύξηση από τα 712,61 εκατ. € στα 1211,24 εκατ. € δηλαδή μία αύξηση κατά 69.97%. Αυτή η αύξηση δείχνει και τη συνεχή αύξηση των δραστηριοτήτων των Συνεταιριστικών Τραπεζών

στην τριετία που εξετάζεται. Ακόμα αξιοσημείωτες είναι οι αυξήσεις στις Τράπεζες Τρικάλων και Κορινθίας καθώς υπερδιπλασιάζουν το Ενεργητικό τους.

Πίνακας 2.5: Κέρδη προ Φόρων Συνεταιριστικών Τραπεζών την τριετία 2001-2003 (ποσά σε εκατ. €)

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2001	2002	2003	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2003
Λαμίας	0,18	0,6	1,87	938,89%
Παγκρήτια	6,62	8,26	11,38	71,90%
Αχαϊκή	1,51	1,68	2,1	39,07%
Ιωαννίνων	0,14	0,24	0,26	85,71%
Χανίων	1,4	1,68	1,77	26,43%
Δωδεκανήσου	1,18	1,39	1,63	38,14%
Έβρου	0,26	0,32	0,48	84,62%
Τρικάλων	0,4	0,81	1,34	235,00%
Καρδίτσας	0,58	0,52	0,61	5,17%
Ευβοίας	0,99	0,94	1,3	31,31%
Κορινθίας	0,13	0,26	0,36	176,92%
Πιερίας	0	0,01	0,5	0,00%
Δράμας	0,31	0,34	0,26	-16,13%
Λέσβου-Λήμνου	0,18	0,54	0,7	288,89%
Κοζάνης	-0,02	0,01	-0,48	-95,83%
ΣΥΝΟΛΟ	13,86	17,6	24,08	73,74%

Στα Κέρδη προ Φόρων, όπως παρουσιάζεται και στον πίνακα 2.5 ο κλάδος των Συνεταιριστικών Τραπεζών σημειώνει αύξηση στην τριετία 2001-2003 κατά 73,74%. Εξαιρέσεις αποτελούν η Συνεταιριστική Τράπεζα Κοζάνης που το 2001 και το 2003 παρουσίαζε ζημίες και η Τράπεζα Δράμας που το 2003 έχει μία μείωση των Κερδών προ Φόρων κατά 16,13% σε σχέση με το 2001.

Πίνακας 2.6: Καταστήματα Συνεταιριστικών Τραπεζών την τριετία 2001-2003

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2001	2002	2003	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2003
Λαμίας	3	3	3	0
Παγκρήτια	22	30	35	13
Αχαϊκή	3	4	5	2
Ιωαννίνων	1	2	3	2
Χανίων	9	10	14	5
Δωδεκανήσου	9	10	11	2
Έβρου	2	3	3	1
Τρικάλων	2	2	3	1
Καρδίτσας	1	1	1	0
Ευβοίας	2	2	2	0
Κορινθίας	1	1	2	1
Πιερίας	1	1	1	0
Δράμας	1	1	2	1
Λέσβου-Λήμνου	1	1	6	5
Κοζάνης	1	1	3	2
ΣΥΝΟΛΟ	59	72	94	35

Στον πίνακα 2.6 που αναγράφονται τα καταστήματα των Συνεταιριστικών Τραπεζών την τριετία 2001-2003 βλέπουμε ότι όλες σχεδόν οι Τράπεζες, εκτός της Συνεταιριστικής Τράπεζας Πιερίας, Καρδίτσας και Ευβοίας, έχουν περισσότερα καταστήματα το 2003 από ότι είχαν το 2001. Θεαματική είναι η ίδρυση 13 νέων καταστημάτων μέσα σε 2 χρόνια από τη Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα που από 22 καταστήματα το 2001, το 2003 είχε 35 καταστήματα.

Πίνακας 2.7: Προσωπικό Συνεταιριστικών Τραπεζών την τριετία 2001-2003

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2001	2002	2003	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2003
Λαμίας	43	44	39	-9,30%
Παγκρήτια	169	210	261	54,44%
Αχαϊκή	31	39	45	45,16%
Ιωαννίνων	15	22	29	93,33%
Χανίων	69	77	93	34,78%
Δωδεκανήσου	68	73	89	30,88%
Έβρου	14	14	19	35,71%
Τρικάλων	12	12	16	33,33%
Καρδίτσας	8	10	10	25,00%
Ευβοίας	13	15	18	38,46%
Κορινθίας	9	6	10	11,11%
Πιερίας	6	7	7	16,67%
Δράμας	7	6	11	57,14%
Λέσβου-Λήμνου	9	17	18	100,00%
Κοζάνης	14	16	18	28,57%
ΣΥΝΟΛΟ	487	568	683	40,25%

Αλλά και στον πίνακα 2.7, όλες σχεδόν οι Συνεταιριστικές Τράπεζες δείχνουν να προσφέρουν κάθε χρόνο καινούριες θέσεις εργασίας δείχνοντας έτσι την ανάπτυξη τους, αλλά και τον τοπικό τους ενεργό ρόλο, όσον αφορά την αγορά εργασίας. Μοναδική εξαίρεση η Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας που το 2003 έχει 4 θέσεις προσωπικού λιγότερες από το 2001.

Πίνακας 2.8: Μέλη Συνεταιριστικών Τραπεζών την τριετία 2001-2003

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2001	2002	2003	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2003
Λαμίας	14.709	14.230	13.768	-6,40%
Παγκρήτια	34.650	41.477	49.166	41,89%
Αχαϊκή	6.422	7.718	9.106	41,79%
Ιωαννίνων	4.833	5.093	5.576	15,37%
Χανίων	9.704	11.177	12.693	30,80%
Δωδεκανήσου	11.000	12.223	13.757	25,06%
Έβρου	2.296	2.497	3.087	34,45%
Τρικάλων	3.107	3.548	3.983	28,19%
Καρδίτσας	2.482	2.809	3.037	22,36%
Ευβοίας	2.720	3.033	3.439	26,43%
Κορινθίας	1.575	1.615	1.716	8,95%
Πιερίας	1.830	2.101	2.302	25,79%
Δράμας	2.287	2.315	2.565	12,16%
Λέσβου-Λήμνου	2.110	2.900	3.015	42,89%
Κοζάνης	1.645	1.934	2.367	43,89%
ΣΥΝΟΛΟ	101.370	114.670	129.577	27,83%

Στον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι όλες οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αυξάνουν τα μέλη τους και μόνο οι Συνεταιριστική τράπεζα Λαμίας έχει μια μείωση χιλίων μελών . Ακόμα παρατηρούνται σημαντικές διαφορές στο πλήθος των μελών ορισμένων Συνεταιριστικών Τραπεζών, αφού αυτός ο αριθμός εξαρτάται από τον πληθυσμό του νομού που δραστηριοποιείται η κάθε Τράπεζα, αλλά και από το πόσο αισθητή κάνει την παρουσία της στην περιοχή που βρίσκεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

3.1 ΔΕΙΓΜΑ-ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Το δείγμα που χρησιμοποιήθηκε για την χρηματοοικονομική αξιολόγηση των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών είναι δεδομένα που προήλθαν από το αρχείο της Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδας (ΕΣΤΕ).

Το δείγμα που χρησιμοποιήθηκε, αποτελείται από τους ετήσιους Ισολογισμούς και τους Λογαριασμούς Αποτελεσμάτων Χρήσης, της τριετίας 2001-2003 , των 15 Συνεταιριστικών Τραπεζών οι οποίες λειτουργούσαν από την 1/1/2001 ή παλαιότερα, και των 15 Τραπεζών οι οποίες είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών από το 2001 ή παλαιότερα. Συνολικά αυτές οι Τράπεζες παρουσιάζονται στον πίνακα 3.1 που ακολουθεί.

Πίνακας 3.1: Οι Τράπεζες του δείγματος

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ	ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ
Λαμίας	Αγροτική
Παγκρήτια	Alpha Bank
Αχαϊκή	Aspis Bank
Ιωαννίνων	Αττικής
Δωσεκαννήσου	Εγνατία
Έβρου	Εμπορική
Τρικάλων	Εθνική
Καρδίτσας	EFG Eurobank Ergasias
Ευβοίας	Γενική
Κορινθίας	Πειραιώς
Περίας	
Λέσβου-Λήμνου	
Δράμας	
Κοζάνης	
Χανίων	

Από τους Ισολογισμούς και τους Λογαριασμούς Αποτελεσμάτων Χρήσεως των Τραπεζών εξήχθησαν ορισμένα στοιχεία, τα οποία είναι χρήσιμα για την παραγωγή κάποιων χρηματοοικονομικών δεικτών που θα αναλυθούν στη συνέχεια και οι οποίοι θα χρησιμοποιηθούν για την χρηματοοικονομική αξιολόγηση μέσω της μεθόδου PROMETHEE.

Τα στοιχεία αυτά είναι: το Σύνολο Ενεργητικού, τα Καθαρά Κέρδη προ Φόρων, τα Καθαρά Κέρδη, τα Ίδια Κεφάλαια, το Καθαρό Εισόδημα από Τόκους, Έξοδα Εκτός Τόκων, Έσοδα Εκτός Τόκων, Κυκλοφορούν Ενεργητικό, Χορηγήσεις, Καταθέσεις, Προβλέψεις και Λειτουργικά Έσοδα.

Αναλυτικότερα τα στοιχεία αυτά προέκυψαν από τους Ισολογισμούς και τους Λογαριασμούς Αποτελεσμάτων Χρήσεως ως εξής:

- Το Σύνολο Ενεργητικού από το "Γενικό Σύνολο Ενεργητικού" που εγγράφεται στον Ισολογισμό.
- Τα καθαρά κέρδη προ φόρων από τα "Αποτελέσματα Χρήσης (προ φόρων εισοδήματος)" που εγγράφονται στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως.
- Τα Καθαρά Κέρδη από τα "Κέρδη προς διάθεση" που εγγράφονται στον Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων.
- Τα Ίδια Κεφάλαια που προέρχονται από το άθροισμα των "Συνεταιριστικό Κεφάλαιο", "Διαφορά από έκδοση συνεταιρικών μερίδων υπέρ το άρτιο", "Αποθεματικά", "Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων", "Αποτελέσματα σε νέο", που εγγράφονται στο Παθητικό του Ισολογισμού.
- Το Καθαρό Εισόδημα από Τόκους που προέρχεται από τη διαφορά των στοιχείων "Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα", "Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα", τα οποία εγγράφονται στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

- Τα Έξοδα εκτός Τόκων που προέρχονται από το άθροισμα των "Έξοδα προμηθειών", "Γενικά έξοδα διοίκησης", "Αποσβέσεις παγίων στοιχείων", "Εκτακτα έξοδα", που εγγράφονται στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως.
- Τα Έσοδα εκτός Τόκων που προέρχονται από το άθροισμα των στοιχείων "Έσοδα προμηθειών", "Εκτακτα έσοδα" που εγγράφονται στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως.
- Το Κυκλοφορούν Ενεργητικό που προέρχεται αφαιρώντας από το "Γενικό σύνολο ενεργητικού", τα "Ενσώματα πάγια στοιχεία" και τα "Λοιπά στοιχεία ενεργητικού" που εγγράφονται στο Ενεργητικό του Ισολογισμού.
- Οι Χορηγήσεις που προέρχονται από τις "Απαιτήσεις κατά πελατών (Χορηγήσεις)" που εγγράφονται στο Ενεργητικό του Ισολογισμού.
- Οι Καταθέσεις που προέρχονται από τις "Υποχρεώσεις προς πελάτες" που εγγράφονται στο Παθητικό του Ισολογισμού.
- Οι Προβλέψεις που προέρχονται από τις "Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη" που εγγράφονται στο Παθητικό του Ισολογισμού.
- Τα Λειτουργικά Έσοδα που προέρχονται από τα "Κέρδη εκμετάλλευσης" που εγγράφονται στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

3.2 ΔΕΙΚΤΕΣ

Τα περισσότερα χρηματοοικονομικά χαρακτηριστικά μιας επιχείρησης μπορούν να εκφραστούν και να ποσοτικοποιηθούν με τους δείκτες (αριθμοδείκτες) που εξάγονται μέσα από τις πληροφορίες που αντλούνται από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, όπως ο Ισολογισμός και ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως .

Εύκολα μπορούν να κατασκευαστούν πολλές κατηγορίες χρηματοοικονομικών δεικτών παίρνοντας απλά μια σχέση ανάμεσα σε δύο αριθμούς. Όμως για να υποδηλώνει κάτι αυτή η σχέση πρέπει να υπάρχει μία σχέση ανάμεσα σε δύο αριθμούς, έτσι ώστε να προσδιορίζεται ποιος είναι ο αριθμητής και ποιος ο παρανομαστής. Έτσι πρέπει να βρεθούν εκείνοι οι χρηματοοικονομικοί δείκτες που περιγράφουν δυναμικά τις δραστηριότητες της κάθε επιχείρησης και μετρούν την αποδοτικότητά της.

Συμπεραίνεται λοιπόν ότι οι χρηματοοικονομικοί δείκτες είναι στατιστικά κριτήρια, τα οποία εάν εξεταστούν μεμονωμένα δεν μπορούν να βοηθήσουν πλήρως τον μελετητή να κατανοήσει επαρκώς την σημερινή, αλλά και τη μελλοντική κατάσταση της εταιρίας. Μπορούν όμως να βοηθήσουν τα οικονομικά στελέχη στη λήψη αποφάσεων με διάφορες μορφές ανάλυσης αριθμοδεικτών, όπως οι ακόλουθες:

- Με τον υπολογισμό ενός αριθμού από δείκτες για συγκεκριμένους σκοπούς σε μηνιαία, τριμηνιαία, ή ετήσια χρονικά διαστήματα, ο μελετητής αποκτά δείγματα της συμπεριφοράς της επιχείρησης σε μία δεδομένη χρονική περίοδο. Αυτή η μορφή μελέτης μπορεί να επιτρέψει την διάγνωση μερικών δυνατών τάσεων στη διακύμανση ενός συνόλου ή μερών αυτού του συνόλου διαχρονικά, με την αφαίρεση φαινομένων που επηρεάζουν την γενικότερη τάση του εξεταζόμενου συνόλου.
- Με τον υπολογισμό ορισμένων αριθμοδεικτών για την σύγκριση εταιριών ενός κλάδου, ο μελετητής θα μπορούσε να περιγράψει την κατάσταση μίας επιχείρησης με αυτές που κινούνται στον ίδιο χώρο με αυτή. Εδώ θα πρέπει να προσεχτεί οι εταιρείες που χρησιμοποιούνται να έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά.

- Με τον υπολογισμό διαχρονικά ενός αριθμού δεικτών για μερικές αντιπροσωπευτικές επιχειρήσεις ενός κλάδου ο ερευνητής θα μπορούσε να αποκομίσει μια καλύτερη εικόνα της επιχείρησης στον κλάδο της, αλλά και ολόκληρου του κλάδου.
- Με την δημιουργία μίας κατάλληλης βάσεως δεδομένων οι δείκτες είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για τις προγνωστικές ανάγκες των επιχειρήσεων.

Ακόμα υπάρχουν δύο κατηγορίες μεθόδων με τη χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο μελετητής για την αξιολόγηση επιχειρήσεων:

1. Μέθοδοι που στηρίζονται στη μονοδιάστατη στατιστική.
2. Μέθοδοι που στηρίζονται στη πολυδιάστατη στατιστική.

Στην πρώτη περίπτωση αναζητούνται οι δείκτες εκείνοι που για ένα δείγμα επιχειρήσεων διαχωρίζουν κατά ένα σημαντικό τρόπο τις επιχειρήσεις ανάλογα με το κριτήριο που θέτεται, ενώ στη δεύτερη περίπτωση ο συνδυασμός ενός σημαντικού αριθμού δεικτών επιφέρει τα αποτελέσματα που είναι επιθυμητά και γι' αυτό το λόγο χρησιμοποιείται η ταξινομική ή διακριτική ανάλυση.

Επίσης οι χρηματοοικονομικοί δείκτες μπορούν να χωριστούν σε κατηγορίες δεικτών, ανάλογα με την προτεινόμενη μεθοδολογία. Στη περίπτωση μας οι χρηματοοικονομικοί δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν ακολουθούν στον πίνακα 3.2.

Πίνακας 3.2 : Χρησιμοποιούμενοι δείκτες και οι κατηγορίες τους

Κερδοφορία - Αποδοτικότητα	
Καθαρά Κέρδη προ φόρων / Ίδια Κεφάλαια	Δείχνει την απόδοση που αποφέρει το κεφάλαιο που έχουν επενδύσει στην τράπεζα.
Καθαρά Κέρδη προ φόρων / Σύνολο Ενεργητικού	
Καθαρά Κέρδη προ φόρων / (χορηγήσεις + καταθέσεις)	
$ROA = \text{Καθαρά Κέρδη} / \text{Σύνολο ενεργητικού}$	Μετρά τα κέρδη της τράπεζας σε σχέση με τα περιουσιακά της στοιχεία.
Καθαρό περιθώριο επιτοκίου = καθαρό εισόδημα από τόκους / κυκλοφορούν (κερδοφόρο) ενεργητικό	Μετρά το τραπεζικό καθαρό εισόδημα από τόκους αναλογικά με το κερδοφόρο ενεργητικό.
Δείκτης κόστους εσόδων = έξοδα εκτός τόκων / (Καθαρό εισόδημα από τόκους + έσοδα εκτός τόκων)	Υψηλότερα έξοδα σημαίνει χαμηλή κερδοφορία. Υψηλά έξοδα να σχετίζονται με μεγαλύτερο όγκο τραπεζικών εργασιών υψηλά έσοδα.
Δείκτης κόστους ενεργητικού = έξοδα εκτός τόκων / Κυκλοφορούν ενεργητικό	Μετρά τα έξοδα των τραπεζών αναλογικά με το κερδοφόρο ενεργητικό.
Ρευστότητα	
Χορηγήσεις / Καταθέσεις	Δείχνει την ανάγκη των τραπεζών σε σχέση με τα δάνεια και τις καταθέσεις. Χωρίς την απαιτούμενη ρευστότητα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, μια τράπεζα μπορεί να αποτύχει Υψηλή τιμή → χαμηλή ρευστότητα
Σύνολο ενεργητικού / Σύνολο χορηγήσεων	Δείχνει την αναλογία των δανείων που κατακρατεί η τράπεζα Υψηλή τιμή → χαμηλή αποδοτικότητα και χαμηλό κίνδυνο.
Κεφαλαιακή επάρκεια	
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων / Σύνολο Ενεργητικού	Αναφέρεται στην ικανότητα της τράπεζας να απορροφήσει οποιαδήποτε έκτακτη ανάγκη. Υψηλή τιμή → τόσο χαμηλότερη η ανάγκη για εξωτερική χρηματοδότηση
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων / Χορηγήσεις	
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων / Καταθέσεις	

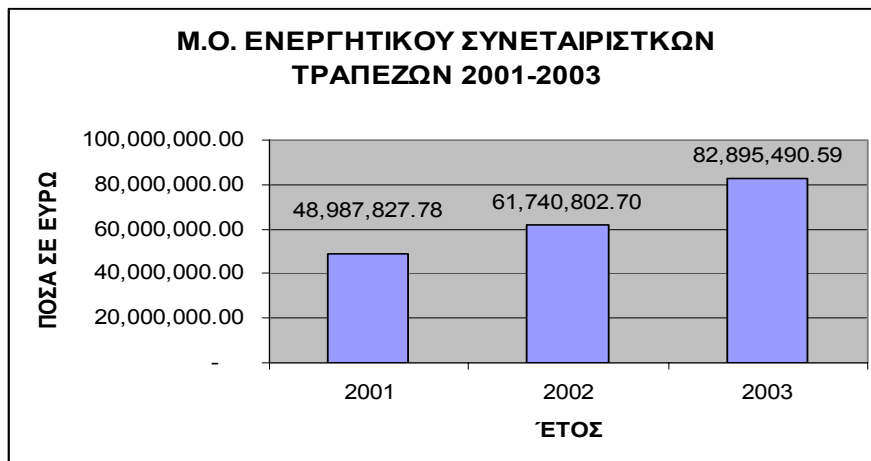
Επίσης, εκτός από αυτούς τους δείκτες χρησιμοποιήθηκαν προσθετικά ειδικά για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες οι ακόλουθοι 3 χρηματοοικονομικοί δείκτες:

- Καθαρά Κέρδη προ Φόρων / Προσωπικό : Αναφέρεται στα κέρδη της επιχείρησης σε σχέση με τον κάθε εργαζόμενο σε αυτήν.
- Προσωπικό / Καταστήματα: Δείχνει την λειτουργικότητα της επιχείρησης, όσο πιο χαμηλή τιμή τόσο αυξημένη λειτουργικότητα υπάρχει.
- Αριθμός μελών (μεταβολή σε σχέση με τη προηγούμενη χρονιά): Όσο αυξάνει ο αριθμός των μελών της Συνεταιριστικής Τράπεζας, αυξάνονται και τα κεφάλαια της.

3.3 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Σε αυτή τη παράγραφο θα πραγματοποιηθεί μια στατιστική περιγραφή του δείγματος όσον αφορά τα στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων, αλλά και τους δείκτες οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν.

Στο σχήμα 3.1 παρατηρείται μία συνεχής αύξηση του Ενεργητικού για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες την τριετία 2001-2003. Ειδικότερα υπάρχει μία αύξηση της τάξεως του 26% από το 2001 στο 2002 και 34,2 % από το 2002 στο 2003.

Σχήμα 3.1: Μέσος όρος ενεργητικού Συνεταιριστικών Τραπεζών 2001-2003

Εξαιρέσεις σε αυτή την άνοδο του Ενεργητικού αποτελούν οι Συνεταιριστικές Τράπεζες Λαμίας και Ιωαννίνων, οι οποίες το 2002 παρουσίασαν μία μείωση του Ενεργητικού τους σε σχέση με το 2001 κατά 9 % και 5 % αντίστοιχα.

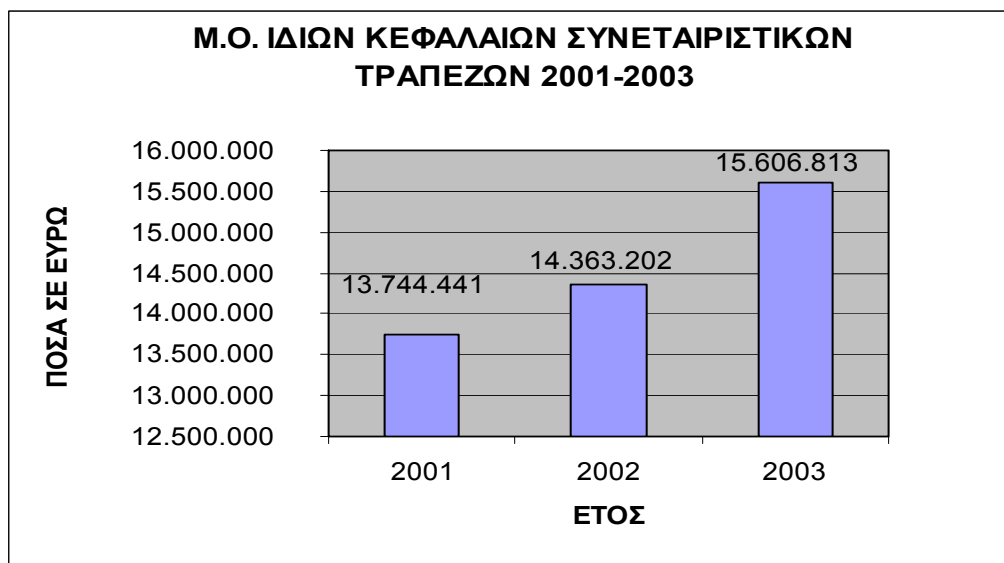
Αντίστοιχα και οι Τράπεζες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, αυξάνουν το Ενεργητικό τους κατά 4,1 % και 5,9% από το 2001 στο 2002 και από το 2002 στο 2003 αντίστοιχα, όπως διαφαίνεται και στο σχήμα 3.2 που ακολουθεί.

Σχήμα 3.2: Μέσος όρος Ενεργητικού Τραπεζών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο 2001 - 2003

Όπως φαίνεται στα δύο σχήματα που προηγήθηκαν, η αύξηση του μέσου όρου του Ενεργητικού των Συνεταιριστικών Τραπεζών είναι κατά 5% μεγαλύτερη από αυτή των Τραπεζών εισηγμένων στο χρηματιστήριο και για τα δύο έτη που εξετάζονται.

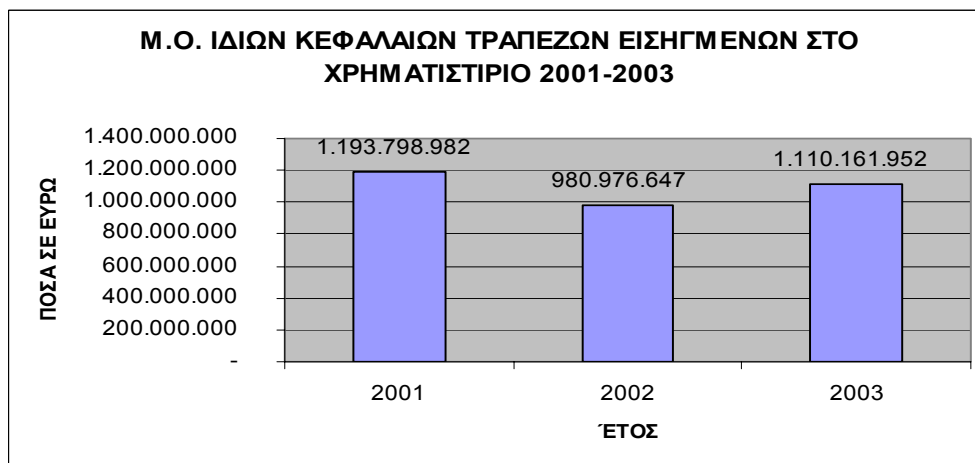
Αλλά και στον μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων των Συνεταιριστικών Τραπεζών για την ίδια τριετία παρατηρείται μία συνεχής αύξηση, η οποία είναι της τάξεως του 4,5% για το 2002 και του 5,6% για το 2003, όπως φαίνεται και στο σχήμα 3.3 που ακολουθεί.

Σχήμα 3.3: Μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων Συνεταιριστικών Τραπεζών 2001-2003

Η μοναδική Συνεταιριστική Τράπεζα που δεν ακολουθεί αυτή την τάση είναι η Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας, η οποία έχει μια συνεχή μείωση των ιδίων κεφαλαίων της κατά 15% και 1,3% από το 2001 στο 2002 και από το 2002 στο 2003 αντίστοιχα.

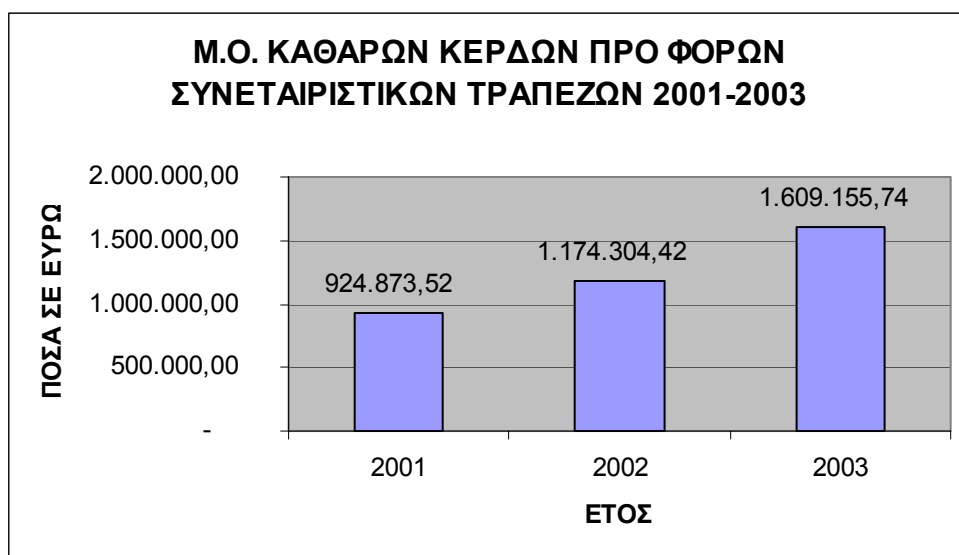
Αντίθετα με τις Συνεταιριστικές, οι Τράπεζες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο έχουν μία μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων τους το 2002, σε σχέση με το 2001 κατά 17,8 %, και μια αύξηση το 2003 κατά 13,2%, τέτοια όμως ώστε το επίπεδο των Ιδίων Κεφαλαίων τους να μη ξεπερνά τα επίπεδα του 2001, όπως δείχνει και το σχήμα 3.4.

Σχήμα 3.4: Μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων Τραπεζών εισηγμένων στο χρηματιστήριο 2001-2003

Αυτή η μεγάλη μείωση το 2002 οφείλεται στις πτωτικές τάσεις των Ιδίων Κεφαλαίων της πλειονότητας των Τραπεζών αλλά κυρίως αυτές των Alpha Bank, Αγροτικής και Εμπορικής που είχαν πτώση κατά 24%, 46% και 38% αντίστοιχα.

Στα Καθαρά Κέρδη προ Φόρων οι Συνεταιριστικές Τράπεζες έχουν μία συνεχή αύξηση των κερδών τους, η οποία κυμαίνεται στο 27% από το 2001 στο 2002 και στο 37% από το 2002 στο 2003 (Σχήμα 3.5). Μοναδικές εξαιρέσεις είναι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες Καρδίτσας, Ευβοίας και Κοζάνης. Οι δύο πρώτες έχουν μία μείωση των καθαρών τους κερδών προ φόρων για το 2002, κατά 10,77% και 5% αντίστοιχα, αλλά το 2003 βρίσκονται σε υψηλότερα επίπεδα από ότι το 2001. Τέλος η Συνεταιριστική Τράπεζα Κοζάνης το 2003 εμφάνισε ζημίες ύψους 475.000 €.

Σχήμα 3.5: Μέσος όρος Καθαρών Κερδών προ Φόρων Συνεταιριστικών Τραπεζών 2001 - 2003

Σε αντίθεση με τις Συνεταιριστικές, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Τράπεζες παρουσιάζουν μία μείωση των κερδών προ φόρων το 2002 κατά 47%, ενώ το 2003 επέρχεται μία αύξηση της τάξεως του 40% (Σχήμα 3.6), η οποία όμως δεν είναι αρκετή για να φέρει τα κέρδη προ φόρων στα επίπεδα του 2003. Έτσι υπάρχει μία συνολική μείωση από το 2001 στο 2003 κατά 26%.

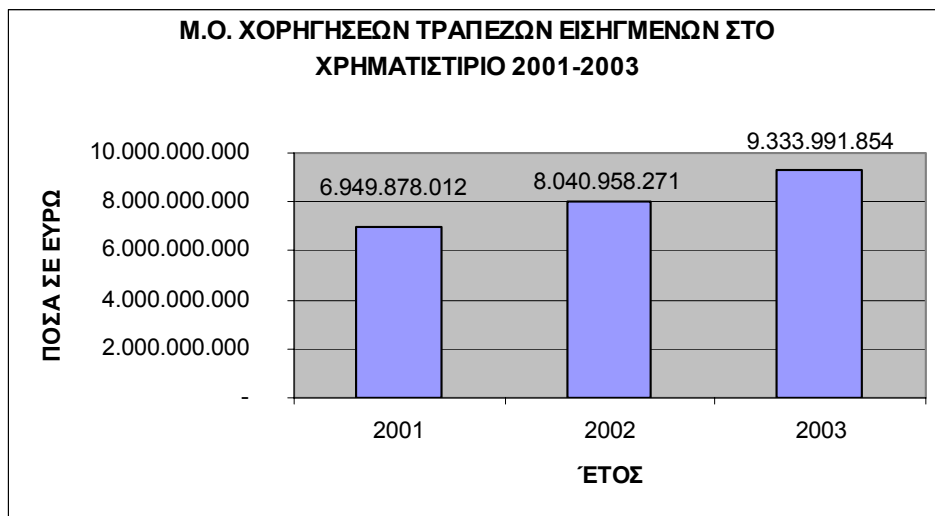
Σχήμα 3.6: Μέσος όρος Καθαρών Κερδών προ Φόρων Τραπεζών εισηγμένων στο χρηματιστήριο 2001-2003

Οι μοναδικές Τράπεζες που σημειώνουν αύξηση των κερδών τους το 2002 είναι η Εγνατία και η Aspīs Bank που το 2003 είχε ζημίες 415.494 €. Ακόμα η Γενική Τράπεζα το 2002 και το 2003 δεν έχει ούτε κέρδη ούτε ζημίες.

Οι Συνεταιριστικές και οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Τράπεζες παρουσιάζουν στις χορηγήσεις μια συνεχή αύξηση την τριετία 2001-2003. Ειδικότερα οι Συνεταιριστικές Τράπεζες παρουσιάζουν κάθε χρονιά μια αύξηση του 35%, ενώ οι εισηγμένες του 15% όπως δείχνουν και τα σχήματα 3.7 και 3.8 που ακολουθούν:

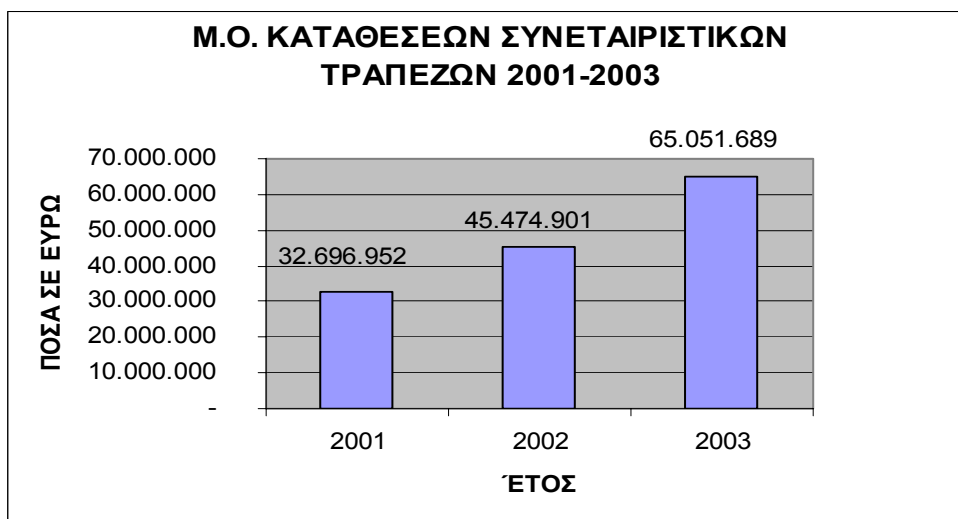

Σχήμα 3.7: Μέσος όρος Χορηγήσεων Συνεταιριστικών Τραπεζών 2001-2003

Σχήμα 3.8: Μέσος όρος Χορηγήσεων Τραπεζών εισηγμένων στο χρηματιστήριο 2001-2003

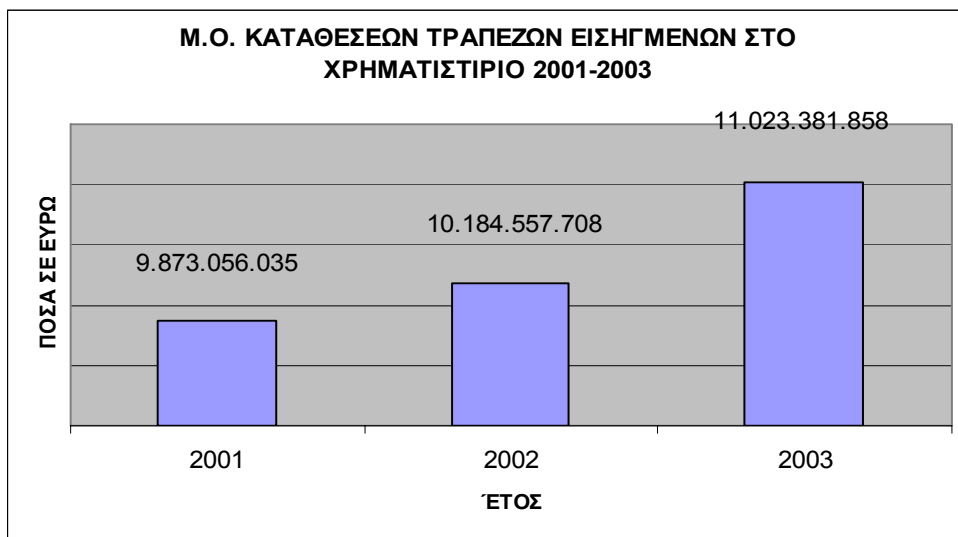
Αλλά και στις Καταθέσεις οι δύο κατηγορίες Τραπεζών παρουσιάζουν αύξηση που για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι πολύ μεγαλύτερη. Πιο συγκεκριμένα ο κλάδος των Συνεταιριστικών Τραπεζών είχε μία αύξηση 39% από το 2001 στο 2002 και 43% από το 2002 στο 2003 (Σχήμα 3.9). Από αυτή την αυξητική τάση μόνο οι Τράπεζες Λαμίας και Ιωαννίνων είχαν καθοδική πορεία για τις καταθέσεις από το 2001 στο 2002 της τάξεως του 6% και 8% αντίστοιχα.

Σχήμα 3.9: Μέσος όρος Καταθέσεων Συνεταιριστικών Τραπεζών 2001-2003

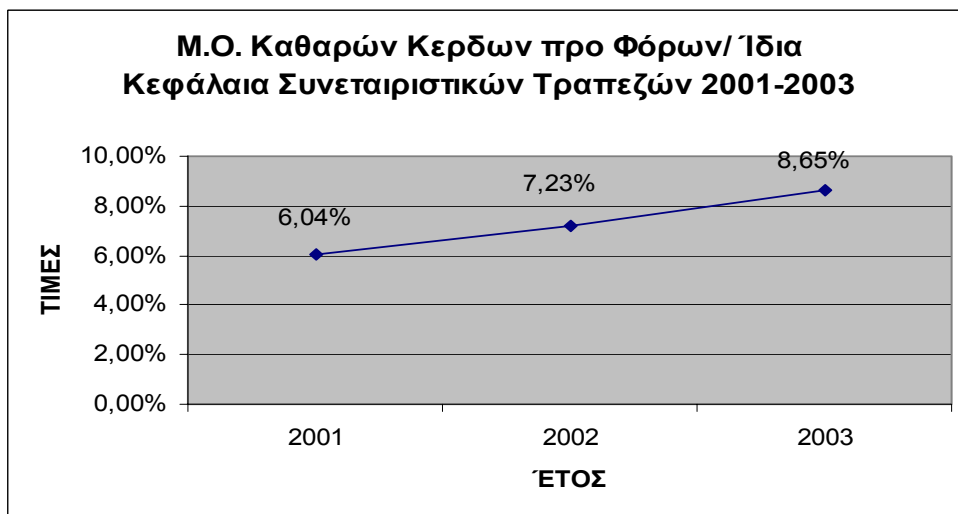
Αντίθετα με τη σημαντική αύξηση των καταθέσεων στις Συνεταιριστικές Τράπεζες, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Τράπεζες παρουσίασαν μικρότερες αυξήσεις, 3,1% και

8,2% για τα έτη 2002 και 2003 αντίστοιχα όπως φαίνεται και στο σχήμα 3.10. Οι μοναδικές που είχαν μείωση στις καταθέσεις για το 2002 ήταν η Alpha Bank και η Εθνική, και αυτές σε πολύ μικρό ποσοστό.

Σχήμα 3.10: Μέσος όρος Καταθέσεων Τραπεζών εισηγμένων στο χρηματιστήριο

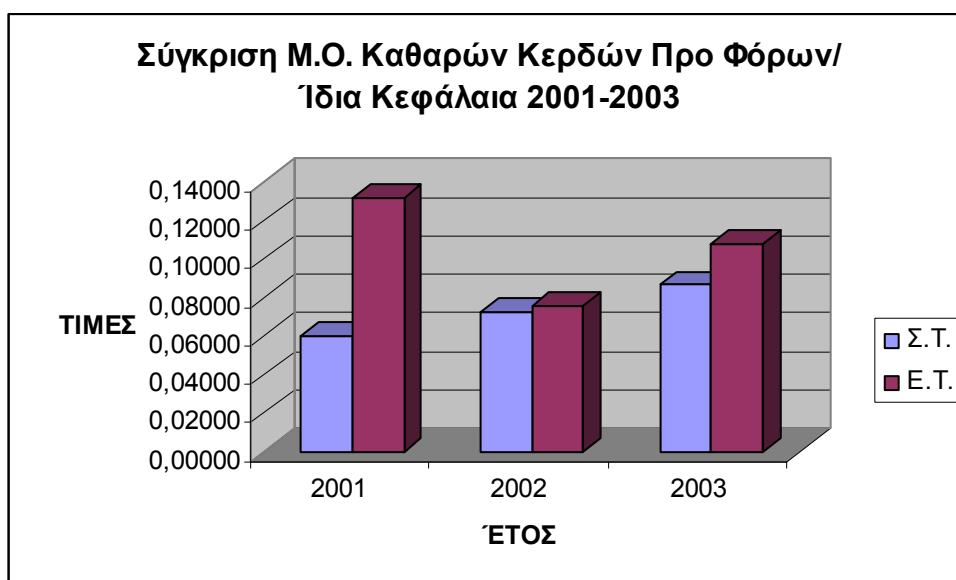
Τώρα όσο αφορά τους χρηματοοικονομικούς δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν στην αξιολόγηση των Συνεταιριστικών Τραπεζών, παρατηρούμε στους δείκτες Κερδοφορίες - Αποδοτικότητας ότι ο δείκτης Καθαρά Κέρδη προ φόρων / Ίδια Κεφάλαια παρουσιάζει μια αύξηση της τάξεως του 19%, τις χρονιές 2002 και 2003, όπως δείχνει και το σχήμα 3.11.

Σχήμα 3.11: Μέσος όρος Καθαρών Κερδών προ Φόρων / Ίδια Κεφάλαια Συνεταιριστικών Τραπεζών 2001-2003

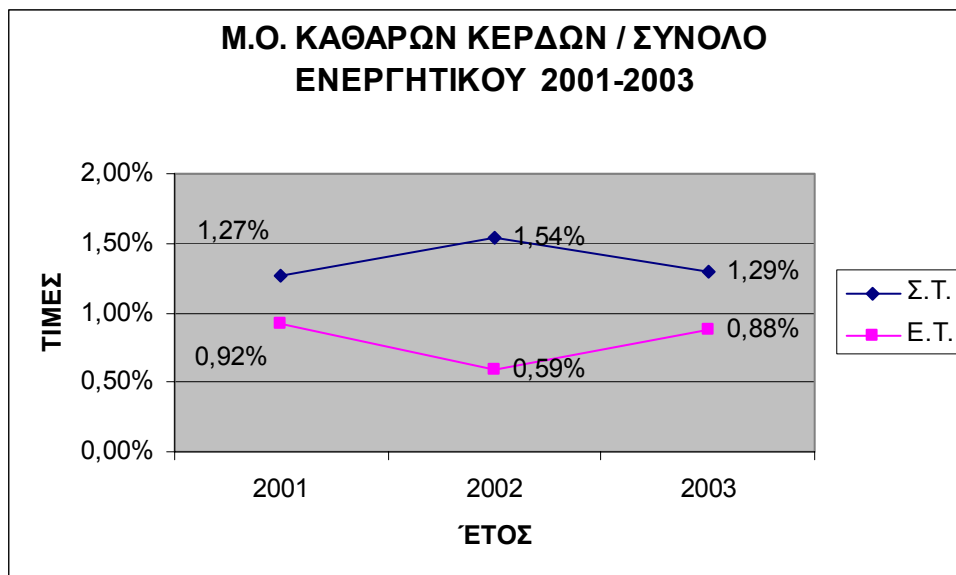
Αυτή η ανοδική τάση δείχνει μία αυξανόμενη απόδοση των κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί. Αξιοσημείωτες είναι οι αυξήσεις αυτού του δείκτη στις Συνεταιριστικές Τράπεζες Λαμίας και Πιερίας, στις οποίες έχουμε για τη μεν πρώτη μία αύξηση του 386% το 2002 σε σχέση με το 2001 και 314% το 2003 σε σχέση με το 2002, που οφείλεται στα δραματικά αυξανόμενα Καθαρά Κέρδη προ Φόρων της Τράπεζας. Για τη δεύτερη από τα μηδενικά κέρδη προ φόρων που παρουσίασε το 2001, το 2003 είχε κέρδη 504.421€ και έτσι η τιμή του δείκτη Καθαρά Κέρδη προ φόρων / Ίδια Κεφάλαια από το 0% έφτασε το 2002 στο 0,25% και το 2003 στο 12,43%. Ακόμα η Συνεταιριστική Τράπεζα Κοζάνης το 2001 και το 2003 παρουσιάζει αρνητικές τιμές του δείκτη.

Σε σχέση, τώρα με τις Τράπεζες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες παρουσιάζουν πολύ μικρότερες τιμές αυτού του δείκτη το 2001 και το 2002, γεγονός που οφείλεται στις διαφορές μεγεθών μεταξύ των δύο ειδών Τραπεζών, αλλά και στη διαφορετική πολιτική που εφαρμόζουν οι δύο κλάδοι Τραπεζών (Σχήμα 3.12). Η ίδια περίπου τιμή που παρατηρείται το 2002 οφείλεται στην μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων αλλά και των Καθαρών Κερδών προ Φόρων που σημείωσε ο κλάδος των εισηγμένων Τραπεζών στο Χρηματιστήριο.

Σχήμα 3.12: Σύγκριση Μέσων Όρων Καθαρών Κερδών προ Φόρων / Ίδια Κεφάλαια Συνεταιριστικών Τραπεζών (Σ.Τ.) και Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο (Ε.Τ.) 2001-2003

Στον δείκτη Καθαρά Κέρδη / Ίδια Κεφάλαια που μετρά τα κέρδη της Τράπεζας σε σχέση με τα περιουσιακά της στοιχεία, σημειώνεται για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες μία αύξηση το 2002, ενώ το 2003 η τιμή του επανέρχεται στα επίπεδα του 2001 (Σχήμα 3.13). Αντίθετα στις Τράπεζες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, ο δείκτης παρουσιάζει μία αντίστροφη μεταβολή, με μείωση για το 2002 και αύξηση το 2003 (Σχήμα 3.13).

Σχήμα 3.13: Μέσος όρος Καθαρών Κερδών / Σύνολο Ενεργητικού για τις Συνεταιριστικές (Σ.Τ.) και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο (Ε.Τ.) Τράπεζες 2001-2003

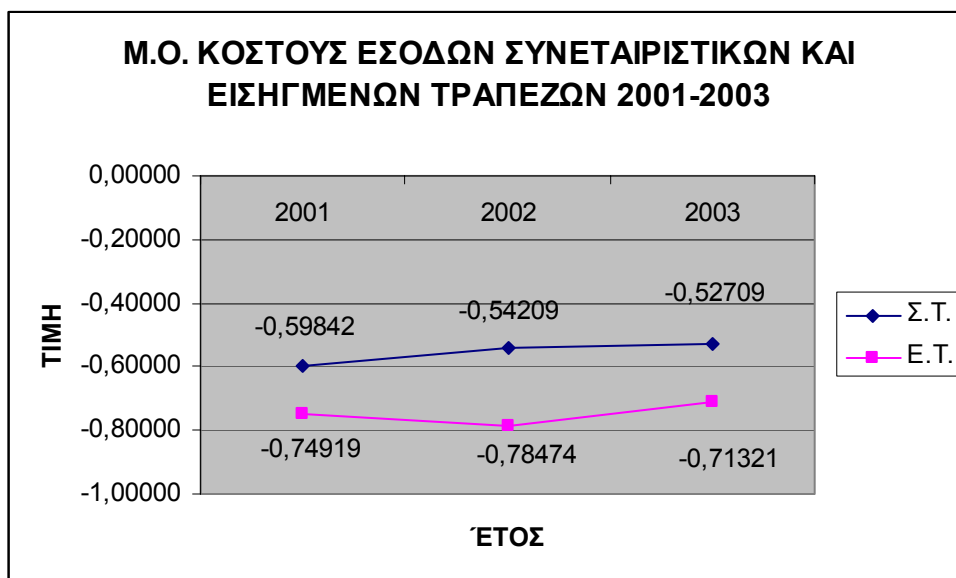
Παρατηρώντας το σχήμα 3.13 βλέπουμε ότι οι τιμές του δείκτη για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι υψηλότερες από αυτές των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο και για τις τρεις χρονιές, πράγμα που σημαίνει ότι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες έχουν υψηλότερα κέρδη σε σχέση με τα περιουσιακά τους στοιχεία.

Ακόμα, πρέπει να αναφερθεί ότι η Συνεταιριστική Τράπεζα Κοζάνης το 2003 έχει αρνητική τιμή του δείκτη, γεγονός που μπορεί να σημαίνει κακοδιαχείριση, ενώ οι Λαμίας και Πιερίας το 2003 παρουσιάζουν δραματική αύξηση στην τιμή του.

Ο δείκτης Κόστους Εσόδων παρουσιάζει μια πτωτική τάση για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες το 2002 και το 2003. Έτσι παρατηρείται μία πτώση του δείκτη κατά 10,3% για το 2002 και 2,8% για το 2003. Αυτό το δεδομένο είναι σημαντικό, αφού σημαίνει ότι η

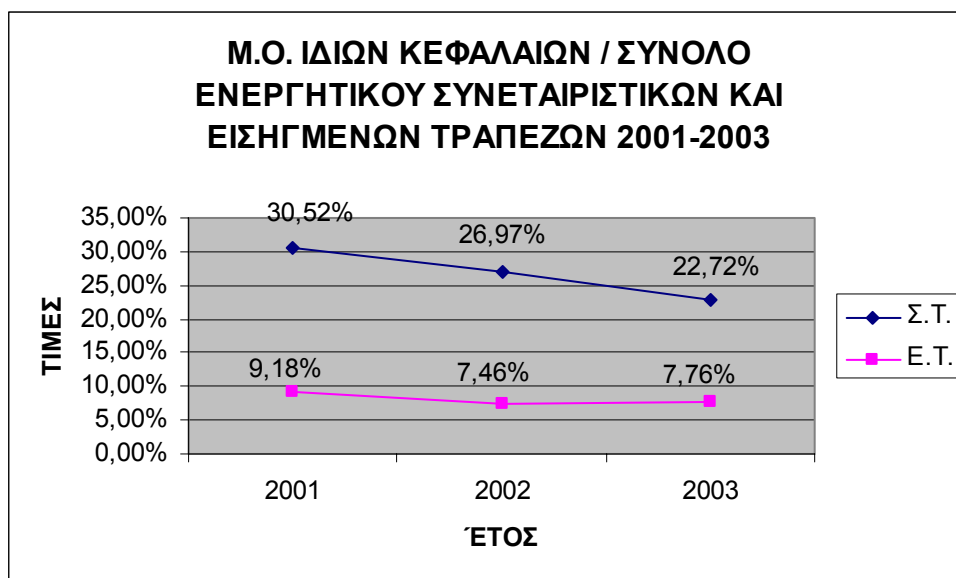
κερδοφορία των Συνεταιριστικών τραπεζών όλο και αυξάνεται. Εξαίρεση αποτελεί η Συνεταιριστική Τράπεζα Κοζάνης, η οποία παρουσιάζει τις υψηλότερες τιμές του δείκτη αυτού με μεγαλύτερη του 2003 με $-1,45\%$.

Επίσης όπως φαίνεται και στο σχήμα 3.14 οι Συνεταιριστικές Τράπεζες έχουν μικρότερες τιμές αυτού του δείκτη κατά 10% περίπου από αυτές που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο για την τριετία που εξετάζεται.

Σχήμα 3.14: Μέσος όρος Κόστους Εσόδων για τις Συνεταιριστικές (Σ.Τ.) και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο(Ε.Τ.) Τράπεζες 2001-2003

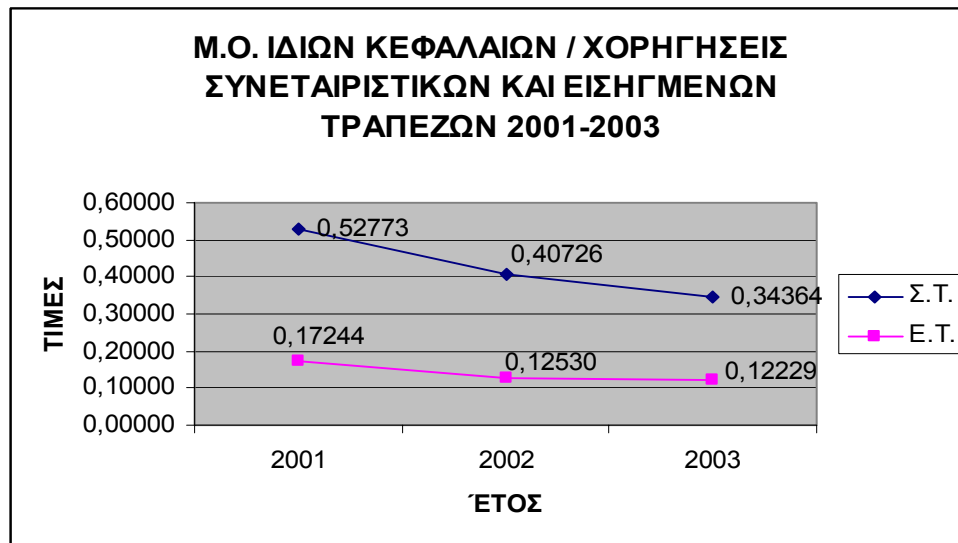
Ακολουθεί ο δείκτης Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων / Σύνολο Ενεργητικού, ο οποίος ανήκει στους δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας, και του οποίου οι υψηλές τιμές δείχνουν χαμηλότερη ανάγκη για εξωτερική χρηματοδότηση.

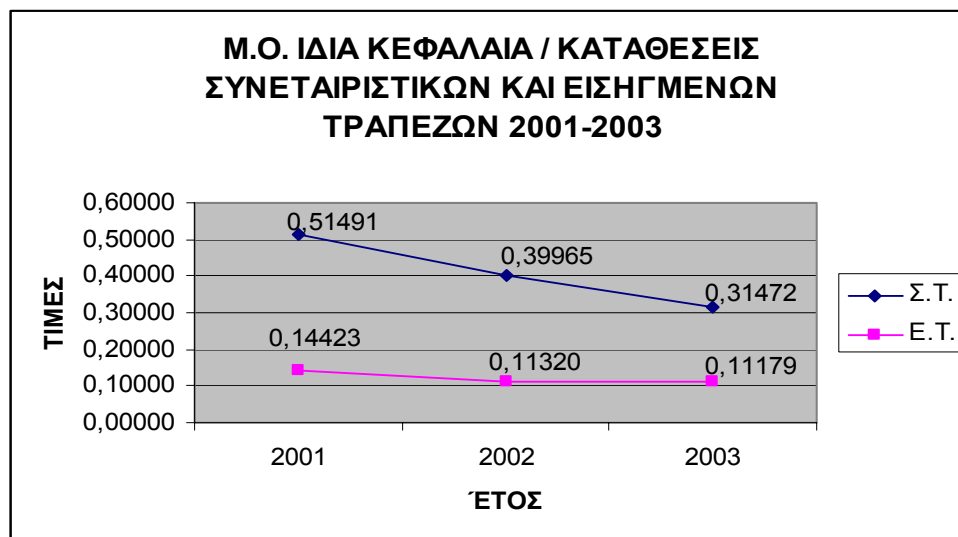
Σχήμα 3.15: Μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων / Σύνολο Ενεργητικού για τις Συνεταιριστικές (Σ.Τ.) και Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο(Ε.Τ.) Τράπεζες 2001-2003

Σε αυτή τον δείκτη πάλι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες εμφανίζουν υψηλότερες τιμές από αυτές των εισηγμένων Τραπεζών, αλλά με μία συνεχή καθοδική πορεία για τα έτη 2002 και 2003. Την υψηλότερη τιμή αυτού του δείκτη την παρουσιάζει η Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας για το 2001 με 0,59394.

Όμως και στους άλλους 2 δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας (Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων / Χορηγήσεις και Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων / Καταθέσεις) οι Συνεταιριστικές Τράπεζες εμφανίζουν καθοδική πορεία, όπως και οι εισηγμένες, αλλά ταυτόχρονα και υψηλότερες τιμές από αυτές των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Τραπεζών όπως φαίνεται και στα σχήματα 3.16 και 3.17 που ακολουθούν.

Σχήμα 3.16: Μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων / Χορηγήσεις για τις Συνεταιριστικές (Σ.Τ.) και Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο(Ε.Τ.) Τράπεζες 2001-2003

Σχήμα 3.17: Μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων / Καταθέσεις για τις Συνεταιριστικές (Σ.Τ.) και Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο(Ε.Τ.) Τράπεζες 2001-2003

3.4 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για την αξιολόγηση των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών χρησιμοποιήθηκε μία μέθοδος που ανήκει στις πολυκριτήριες μεθόδους και είναι η PROMETHEE (Preference Ranking Organization METHod for Enrichment Evaluations).

Οι μέθοδοι της οικογένειας PROMETHEE αναπτύχθηκαν στην δεκαετία του 80'πρώτα από τον Brans (1982) και αργότερα από τους Brans, Vincke (1985) και Brans, Vincke, Mareschal (1986). Ανήκουν στη θεωρία των σχέσεων υπεροχής και παραμένουν μέχρι και σήμερα ιδιαίτερα δημοφιλής.

Οι βασικές αρχές που διέπουν τη μέθοδο PROMETHEE σε σχέση με άλλες μεθόδους της ίδιας κατηγορίας, όπως οι μέθοδοι ELECTRE είναι: η επέκταση στην έννοια των κριτηρίων, η εκτιμώμενη σχέση υπεροχής και η εκμετάλλευση της σχέσης υπεροχής.

Ακόμα οι μέθοδοι της οικογένειας PROMETHEE, που είναι η PROMETHEE I και II, βασίζονται στην ίδια μεθοδολογία για την ανάπτυξη της σχέσης υπεροχής και διαφέρουν μόνο στη φάση της εκμετάλλευσης της σχέσης που δημιουργείται. Έτσι η PROMETHEE I πραγματοποιεί μία μερική κατάταξη των εναλλακτικών λύσεων, ενώ η PROMETHEE II πραγματοποιεί μία πλήρη κατάταξη των εναλλακτικών λύσεων.

Η φάση της ανάπτυξης της σχέσης υπεροχής στόχος βασίζεται στον προσδιορισμό της συνάρτησης προτίμησης:

$$P(x_i, x_j) = \sum_{k=1}^n w_k p_k(x_i, x_j) \text{ με } x_i, x_j \text{ το ζεύγος των εναλλακτικών δραστηριοτήτων,}$$

w_k το βάρος του κάθε κριτηρίου (αντιπροσωπεύει τη σημαντικότητα του κάθε κριτηρίου), και $p_k(x_i, x_j)$ ο μερικός δείκτης προτίμησης για το κριτήριο y_k .

Ο μερικός δείκτης προτίμησης $p_k(x_i, x_j)$ ορίζεται βάσει της διαφοράς των επιδόσεων των δύο εναλλακτικών στο κριτήριο y_k . Έτσι έχουμε:

$$p_k(x_i, x_j) = \begin{cases} 0 & \alpha \nu \quad y_{ik} < y_{jk} \\ h_k(y_{ik} - y_{jk}) & \alpha \nu \quad y_{ik} \geq y_{jk} \end{cases}$$

για τη μορφή της συνάρτησης h_k υπάρχουν έξι περιπτώσεις που αποτελούν τα γενικευμένα κριτήρια. Αυτές είναι :

1. Το σύνηθες κριτήριο: σε αυτή την περίπτωση υπάρχει αδιαφορία μεταξύ των εναλλακτικών x_i και x_j μόνο εάν οι επιδόσεις τους στο κριτήριο y_k είναι ίσες δηλαδή $y_{ik} = y_{jk}$. Διαφορετικά εάν η επίδοση του y_{ik} είναι μεγαλύτερη από αυτή του y_{jk} ($y_{ik} > y_{jk}$) τότε έχουμε σαφή προτίμηση της x_i έναντι της x_j και αντίστροφα στην αντίθετη περίπτωση. Η συνάρτηση h_k σε αυτή την περίπτωση ορίζεται ως:

$$h_k(y_{ik} - y_{jk}) = \begin{cases} 0 & \alpha \nu \quad y_{ik} = y_{jk} \\ 1 & \alpha \nu \quad y_{ik} > y_{jk} \end{cases}$$

2. Το σχεδόν κριτήριο: σε αυτό το κριτήριο πρέπει να καθοριστεί ένα κατώφλι αδιαφορίας q_k , το οποίο θα καθορίζει την αδιαφορία μεταξύ των δύο εναλλακτικών x_i και x_j στο κριτήριο y_k όταν η διαφορά $y_{ik} - y_{jk}$ δεν το υπερβαίνει. Αντίθετα, εάν η προηγούμενη διαφορά υπερβαίνει το κατώφλι τότε υπάρχει σαφής προτίμηση της x_i έναντι της x_j . Έτσι η συνάρτηση h_k ορίζεται ως:

$$h_k(y_{ik} - y_{jk}) = \begin{cases} 0 & \alpha \nu \quad y_{ik} - y_{jk} \leq q_k \\ 1 & \alpha \nu \quad y_{ik} - y_{jk} > q_k \end{cases}$$

3. Το κριτήριο γραμμικής προτίμησης: Σε αυτή την περίπτωση, εφόσον η διαφορά των επιδόσεων των δύο εναλλακτικών στο ίδιο κριτήριο y_k δεν υπερβαίνει ένα όριο προτίμησης μ_k , τότε ο βαθμός προτίμησης για την εναλλακτική x_i αυξάνει γραμμικά συναρτήσει της διαφοράς $y_{ik} - y_{jk}$. Όταν αυτή η διαφορά υπερβεί το όριο προτίμησης μ_k τότε υπάρχει σαφής προτίμηση της x_i . Οπότε η συνάρτηση h_k διαμορφώνεται ως εξής:

$$h_k(y_{ik} - y_{jk}) = \begin{cases} \frac{y_{ik} - y_{jk}}{\mu_k} & \alpha \nu \quad y_{ik} - y_{jk} \leq \mu_k \\ 1 & \alpha \nu \quad y_{ik} - y_{jk} > \mu_k \end{cases}$$

4. Το κριτήριο επιπέδου: Αυτό το γενικευμένο κριτήριο χρησιμοποιεί και το κατώφλι αδιαφορίας αλλά και το όριο προτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν στις προηγούμενες περιπτώσεις. Εφόσον η διαφορά $y_{ik} - y_{jk}$ βρίσκεται στο διάστημα $[q_k, \mu_k]$ τότε υπάρχει μικρό προβάδισμα της x_i έναντι της x_j . Στις άλλες περιπτώσεις ισχύει ότι και πριν δηλαδή αν η διαφορά $y_{ik} - y_{jk}$ είναι μικρότερη από το q_k τότε υπάρχει αδιαφορία μεταξύ των εναλλακτικών, ενώ εάν είναι μεγαλύτερη από το μ_k τότε υπάρχει υπεροχή της x_i . Η h_k λοιπόν παίρνει την παρακάτω μορφή:

$$h_k(y_{ik} - y_{jk}) = \begin{cases} 0 & \alpha \nu \quad y_{ik} - y_{jk} \leq q_k \\ 0.5 & \alpha \nu \quad y_{ik} - y_{jk} \in (q_k, \mu_k] \\ 1 & \alpha \nu \quad y_{ik} - y_{jk} > \mu_k \end{cases}$$

5. Το κριτήριο γραμμικής προτίμησης και περιοχής αδιαφορίας: Εδώ υπάρχει μία γραμμική αύξηση του βαθμού προτίμησης από το 0 στο 1 όταν η διαφορά, $y_{ik} - y_{jk}$ βρίσκεται μεταξύ του q_k και του μ_k , διαφορετικά ισχύει ότι και πριν, οπότε για την h_k θα έχουμε:

$$h_k(y_{ik} - y_{jk}) = \begin{cases} 0 & \alpha \nu \quad y_{ik} - y_{jk} \leq q_k \\ \frac{y_{ik} - y_{jk} - q_k}{\mu_k - q_k} & \alpha \nu \quad y_{ik} - y_{jk} \in (q_k, \mu_k] \\ 1 & \alpha \nu \quad y_{ik} - y_{jk} > \mu_k \end{cases}$$

6. Το κριτήριο του Gauss: Τέλος, σε αυτό το κριτήριο πρέπει να καθοριστεί το σ που είναι η παράμετρος που καθορίζει το σημείο αλλαγής στη καμπή της συνάρτησης. Το σ προέρχεται εμπειρικά ακολουθώντας την κανονική κατανομή και έτσι ο βαθμός προτίμησης περιγράφεται από μία συνάρτηση της μορφής:

$$h_k = 1 - e^{-\frac{(y_{ik} - y_{jk})}{2\sigma^2}}$$

Καθορίζοντας την συνάρτηση h_k βάσει των προηγούμενων επιλογών, είναι τώρα δυνατός ο υπολογισμός της συνάρτησης προτίμησης $P(x_i, x_j)$ για κάθε ζεύγος εναλλακτικών που παίρνει τιμές στο διάστημα $[0, 1]$ έτσι ώστε:

α) $P(x_i, x_j) \approx 0$ δηλώνει οριακή υπεροχή της x_i έναντι της x_j και

β) $P(x_i, x_j) \approx 1$ δηλώνει ισχυρή υπεροχή της x_i έναντι της x_j .

Για την εκμετάλλευση της σχέσης υπεροχής υπολογίζονται τα ακόλουθα 3 μεγέθη που αποτελούν μέτρο για την υπεροχή ή μη υπεροχή κάποιας εναλλακτικής x_i . Αυτά τα μεγέθη είναι:

- Ροή εισόδου: $\phi^-(x_i) = \sum_{\forall x_j \in A} P(x_j, x_i)$, που δείχνει την υπεροχή όλων των άλλων εναλλακτικών έναντι της x_i .
- Ροή εξόδου: $\phi^+(x_i) = \sum_{\forall x_j \in A} P(x_i, x_j)$, που ορίζει την υπεροχή της x_i έναντι όλων των άλλων εναλλακτικών.
- Καθαρή ροή: $\phi(x_i) = \phi^-(x_i) - \phi^+(x_i)$, που εκφράζει την συνολική αξιολόγηση της x_i , έναντι όλων των υπόλοιπων εναλλακτικών.

Έτσι στη PROMETHEE I, αναπτύσσονται δύο κατατάξεις βάση των προηγούμενων ροών:

$$Z_1 \Rightarrow \begin{cases} x_i P^- x_j \alpha \nu \phi^-(x_i) < \phi^-(x_j) \\ x_i I^- x_j \alpha \nu \phi^-(x_i) = \phi^-(x_j) \end{cases} \text{ και } Z_2 \Rightarrow \begin{cases} x_i P^+ x_j \alpha \nu \phi^+(x_i) > \phi^+(x_j) \\ x_i I^+ x_j \alpha \nu \phi^+(x_i) = \phi^+(x_j) \end{cases}$$

που η Z_1 αναπτύσσεται βάσει των ροών εισόδου, η Z_2 βάσει των ροών εξόδου και με P , I να δηλώνουν υπεροχή και αδιαφορία αντίστοιχα.

Η τελική κατάταξη Z προκύπτει ως η τομή των 2 κατατάξεων ως εξής:

$$Z = \begin{cases} x_i P x_j \Leftrightarrow \begin{cases} (x_i P^- x_j) \cap (x_i P^+ x_j) \\ (x_i P^- x_j) \cap (x_i I^+ x_j) \\ (x_i I^- x_j) \cap (x_i P^+ x_j) \end{cases} \\ x_i I x_j \Leftrightarrow (x_i I^- x_j) \cap (x_i I^+ x_j) \\ x_i R x_j \Leftrightarrow \text{διαφορετικά} \end{cases}$$

Αντίθετα στη PROMETHEE II, υπάρχει μία κατάταξη των εναλλακτικών βάσει των συνολικών τους ροών. Η κατάταξη αυτή υπολογίζεται ως εξής:

$$x_i P x_j \quad \text{αν} \quad \phi(x_i) > \phi(x_j) \quad \text{και}$$

$$x_i I x_j \quad \text{αν} \quad \phi(x_i) = \phi(x_j)$$

Για την Χρηματοοικονομική Αξιολόγηση των Συνεταιριστικών Τραπεζών με τη μέθοδο PROMETHEE II οι εναλλακτικές x_i έχουν 10 διαφορετικές μορφές. Τα κριτήρια για τις πρώτες 3 αξιολογήσεις είναι οι 12 δείκτες που παρουσιάζονται στον πίνακα 3.2, για τις επόμενες τρεις χρησιμοποιούνται 15 κριτήρια που αποτελούνται από τους 12 δείκτες του πίνακα 3.2 και επιπλέον τους 3 δείκτες που αναφέρονται στις Συνεταιριστικές Τράπεζες. Τέλος για τις επόμενες 4 αξιολογήσεις χρησιμοποιήθηκαν πάλι οι δείκτες του πίνακα 3.2. Συνολικά οι αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν παρουσιάζονται στον πίνακα 3.3 που ακολουθεί.

Πίνακας 3.3: Μορφές Αξιολογήσεων

	Πλήθος Εναλλακτικών	Εναλλακτικές	Πλήθος Κριτηρίων
1	15	Σ.Τ. 2001	12
2	15	Σ.Τ. 2002	12
3	15	Σ.Τ. 2003	12
4	15	Σ.Τ. 2001	15
5	15	Σ.Τ. 2002	15
6	15	Σ.Τ. 2003	15
7	25	Σ.Τ. και Ε.Τ. 2001	12
8	25	Σ.Τ. και Ε.Τ. 2002	12
9	25	Σ.Τ. και Ε.Τ. 2003	12
10	45	Σ.Τ. 2001-2002-2003	12

Όπως φαίνεται και από τον πίνακα 3.3, στις 3 πρώτες μορφές χρησιμοποιήθηκαν ως εναλλακτικές οι 15 Συνεταιριστικές Τράπεζες (Σ.Τ.) για τα έτη 2001, 2002 και 2003 αντίστοιχα, όπως και στις επόμενες 3 με τη διαφορά ότι χρησιμοποιήθηκαν 3 δείκτες παραπάνω, δηλαδή το σύνολο των δεικτών ήταν 15 (και όχι 12 όπως σε όλες τις υπόλοιπες). Στις αξιολογήσεις 7, 8 και 9 οι εναλλακτικές είναι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες και οι Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Τράπεζες (Ε.Τ.) για τις χρονιές 2001, 2002 και 2003 αντίστοιχα. Τέλος στην 10^η αξιολόγηση χρησιμοποιήθηκαν 45 εναλλακτικές αφού κάθε μία από τις 15 Συνεταιριστικές Τράπεζες, θεωρήθηκε ως ξεχωριστή εναλλακτική για κάθε ένα από τα έτη 2001, 2002 και 2003.

3.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Σε αυτή τη παράγραφο θα ακολουθήσει η ανάλυση των αποτελεσμάτων της μεθόδου PROMETHEE II.

Η PROMETHEE, για κάθε αξιολόγηση η οποία πραγματοποιήθηκε, έδινε 500 διαφορετικά σενάρια για τις συνολικές ροές που θα μπορούσε να έχει κάθε εναλλακτική. Τα σενάρια αυτά προέκυψαν από την διαμόρφωση 50 διαφορετικών σεναρίων για τα βάρη w_k

του κάθε κριτηρίου και από τις 10 διαφορετικές τιμές που πήρε η παράμετρος σ (από 0,25 έως 2,5 με βήμα 0,25) του κριτηρίου Gauss. Από αυτά τα 500 σενάρια παρήχθησαν ο Μέσος Όρος (Μ.Ο.) της ροής κάθε Τράπεζας (εναλλακτικής), η μέγιστη και η ελάχιστη συνολική ροή ($\min \varphi$ και $\max \varphi$ αντίστοιχα), η μέγιστη και η ελάχιστη κατάταξη βάση των συνολικών τους ροών και ο Μέσος Όρος (Μ.Ο) της κατάταξης αυτής. Τέλος από το Μ.Ο. της κατάταξης εξήχθη η τελική τους κατάταξη.

Πρώτα, όπως αναφέρθηκε πριν, έγινε η αξιολόγηση των Συνεταιριστικών Τραπεζών για το έτος 2001. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης παρουσιάζονται στον πίνακα 3.4 που ακολουθεί.

Πίνακας 3.4: Αποτελέσματα Αξιολόγησης Συνεταιριστικών Τραπεζών για το έτος 2001

	Min φ	Max φ	Μ.Ο.φ	Μέγιστη Κατάταξη	Χειρότερη Κατάταξη	Μ.Ο. κατάταξης	Τελική Κατάταξη
ΛΑΜΙΑΣ	-7,7214	-0,2797	-2,1387	9	15	13,41	14
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	-0,2806	4,7620	0,7737	4	8	6,25	6
ΑΧΑΪΚΗ	0,3949	7,1399	2,2886	1	5	3,01	3
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-4,9597	0,1491	-1,3641	7	14	10,62	10
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	-5,4494	-0,2541	-1,5062	8	15	11,08	12
ΕΒΡΟΥ	-4,9489	-0,2070	-1,3395	8	14	10,31	9
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	-1,1048	3,7142	0,3875	5	9	6,89	7
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,3443	8,5486	2,5164	1	5	2,65	2
ΕΥΒΟΙΑΣ	-0,4124	6,9246	1,9640	1	8	3,29	4
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	0,6380	8,3417	3,3513	1	7	1,72	1
ΠΙΕΡΙΑΣ	-7,4987	0,7174	-1,6878	2	15	10,94	11
ΛΕΣΒΟΥ-ΛΗΜΝΟΥ	-6,5852	-0,3848	-2,1259	10	15	13,46	15
ΔΡΑΜΑΣ	0,2592	6,5089	1,9089	2	6	4,45	5
ΚΟΖΑΝΗΣ	-6,2358	0,7971	-2,0383	5	15	12,76	13
ΧΑΝΙΩΝ	-3,1707	-0,1168	-0,9899	8	14	9,16	8

Όπως φαίνεται από τον πίνακα 3.4, 4 Συνεταιριστικές Τράπεζες μπορούν να πάρουν την πρώτη θέση. Όμως από αυτές επιλέχθηκε για πρώτη η Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας, αφού η συχνότητα που καταλάμβανε θέσεις κοντά στην πρώτη να είναι μεγαλύτερη από τις υπόλοιπες Τράπεζες, με αποτέλεσμα ο μέσος όρος της κατάταξης της να είναι πιο κοντά από όλες στο 1. Στον πίνακα 3.5 φαίνεται η κατανομή της κατάταξης των 4 αυτών τραπεζών.

Πίνακας 3.5: Κατανομή κατάταξης των 4 πρώτων Συνεταιριστικών Τραπεζών

	Κορινθίας	Καρδίτσας	Αχαϊκή	Έυβοιας
1η θέση	348	64	5	83
2η θέση	52	119	211	102
3η θέση	45	245	82	85
4η θέση	18	71	180	65
5η θέση	29	1	22	149
6η θέση	2	0	0	14
7η θέση	6	0	0	1
8η θέση	0	0	0	1

Η σύγκριση των αποτελεσμάτων του πίνακα 3.4 με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για την ίδια χρονιά, αλλά με τους 3 παραπάνω δείκτες για τις 15 Συνεταιριστικές Τράπεζες παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα:

Σχήμα 3.18: Σύγκριση αποτελεσμάτων των 2 αξιολογήσεων των Συνεταιριστικών Τραπεζών για το 2001 με 12 και 15 δείκτες αντίστοιχα

Όπως φαίνεται και στο προηγούμενο σχήμα, μόλις το 26,6% των αποτελεσμάτων παραμένει το ίδιο στις 2 αξιολογήσεις, αλλά οι διαφορές που παρατηρούνται στην πλειονότητα των υπόλοιπων αποτελεσμάτων δεν είναι τόσο σημαντικές, αφού είναι διαφορές

μίας ή δύο θέσεων. Εξαίρεση αποτελεί η Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου, αφού από την 8^η θέση στην αξιολόγηση με τους 12 δείκτες βρίσκεται στην 12^η στην αξιολόγηση με τους 15 δείκτες.

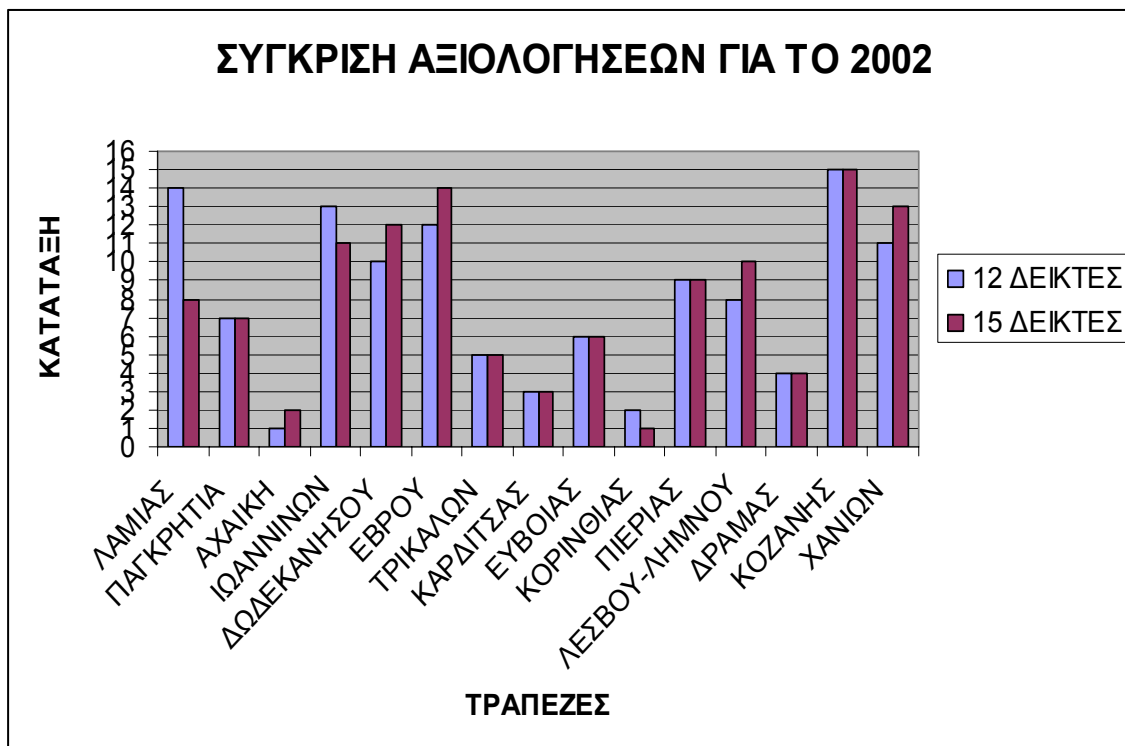
Στη συνέχεια ακολουθεί η αξιολόγηση των Συνεταιριστικών Τραπεζών για τη χρονιά 2002. Στον πίνακα 3.6 φαίνονται συνοπτικά τα αποτελέσματα της μεθόδου PROMETHEE II.

Πίνακας 3.6: Αποτελέσματα Αξιολόγησης Συνεταιριστικών Τραπεζών για το έτος 2002

	Min φ	Max φ	M.O.φ	Μέγιστη Κατάταξη	Χειρότερη Κατάταξη	M.O. κατάταξης	Τελική Κατάταξη
ΛΑΜΙΑΣ	-6,2389	0,8466	-1,3810	6	15	9,89	8
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	-3,4585	1,1354	-0,4970	7	11	7,53	7
ΑΧΑΪΚΗ	0,6653	9,8125	3,4880	1	6	2,07	2
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-6,3165	-0,1375	-1,7453	8	15	11,19	11
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	-6,1614	-0,2230	-1,8233	8	15	11,45	12
ΕΒΡΟΥ	-6,5656	-0,4386	-2,1337	9	15	12,75	14
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,0986	6,1284	1,5547	2	6	5,15	5
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,2955	7,8960	2,7300	1	6	2,87	3
ΕΥΒΟΙΑΣ	-1,5538	6,1366	1,2670	2	9	5,37	6
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	0,9134	9,0151	3,6494	1	5	1,46	1
ΠΙΕΡΙΑΣ	-6,2448	0,9151	-1,4370	5	15	10,02	9
ΛΕΣΒΟΥ-ΔΗΜΝΟΥ	-6,3578	-0,1806	-1,5377	8	15	10,22	10
ΔΡΑΜΑΣ	0,4243	6,6006	2,2917	2	6	4,17	4
ΚΟΖΑΝΗΣ	-6,9900	0,1835	-2,4436	6	15	13,53	15
ΧΑΝΙΩΝ	-5,2722	-0,3797	-1,9821	9	15	12,33	13

Όπως δείχνει και ο πίνακας 3.6, η Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας διατηρεί την πρωτοπορία της και το 2002, ενώ οι 2 Τράπεζες που την ακολουθούσαν έχουν ανταλλάξει μεταξύ τους θέσεις, με την Αχαϊκή να βρίσκεται στην 2^η θέση και την Καρδίτσας στην 3^η θέση. Όμως ανακατάταξη υπάρχει και στις 3 τελευταίες θέσεις με την Χανίων να πέφτει από την 8^η στη 13^η θέση, την Έβρου από την 9^η στην 14^η και την Κοζάνης από την 13^η στην 15^η θέση.

Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζεται η σύγκριση των αποτελεσμάτων του πίνακα 3.6 με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με τους 15 δείκτες για το 2002.

Σχήμα 3.19: Σύγκριση αποτελεσμάτων των 2 αξιολογήσεων των Συνεταιριστικών Τραπεζών για το 2002 με 12 και 15 δείκτες αντίστοιχα

Στο σχήμα 3.19 φαίνεται ότι έχουμε τα ίδια αποτελέσματα για 5 Τράπεζες (ποσοστό 33,3%), και όπως για το 2001 οι διαφορές στα αποτελέσματα είναι μίας ή δύο θέσεων με μοναδική εξαίρεση αυτή τη φορά την Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας που η καταταξή της στην ανάλυση με τους 15 δείκτες είναι 6 θέσεις υψηλότερη από την πρώτη αξιολόγηση με τους 12 δείκτες για το 2002.

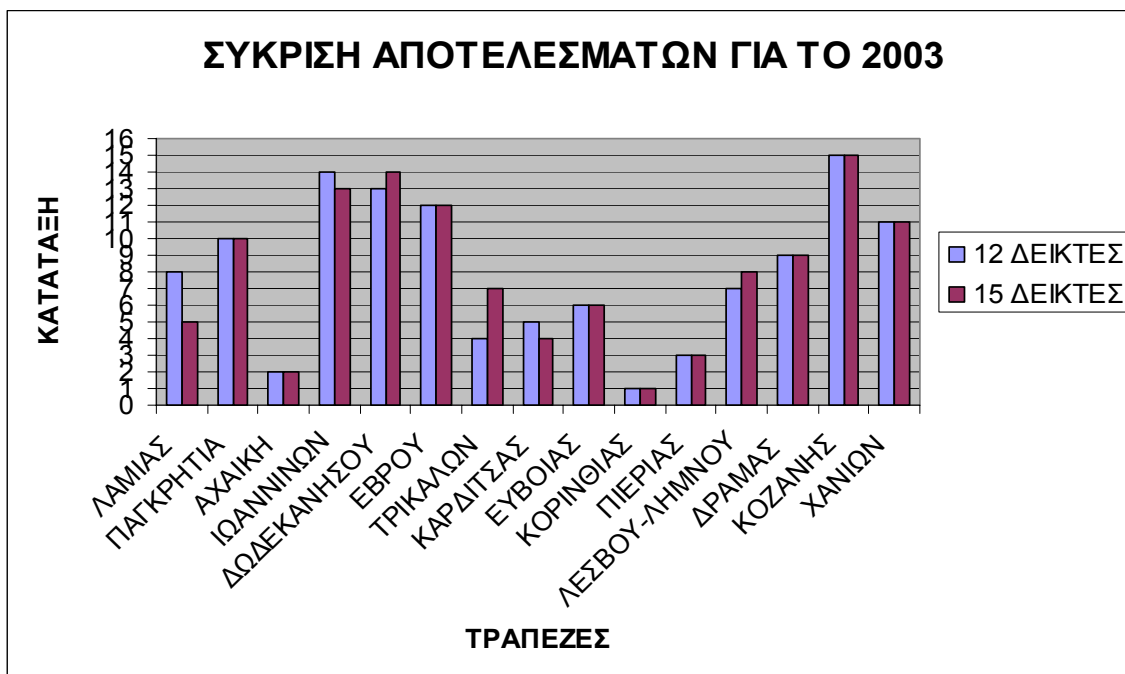
Τώρα στο 2003 για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες τα αποτελέσματα ήταν τα εξής:

Πίνακας 3.7: Αποτελέσματα Αξιολόγησης Συνεταιριστικών Τραπεζών για το έτος 2003

	Min φ	Max φ	M.O.φ	Μέγιστη Κατάταξη	Χειρότερη Κατάταξη	M.O. κατάταξης	Τελική Κατάταξη
ΛΑΜΙΑΣ	-0,0126	5,4546	1,5006	2	8	4,90	5
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	-4,5425	0,0357	-0,8410	8	12	10,12	10
ΑΧΑΪΚΗ	0,5526	7,9855	2,8434	1	7	2,16	2
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-8,5168	-0,2331	-2,1799	11	15	13,24	13
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	-7,1056	-0,3091	-2,1826	11	15	13,60	14
ΕΒΡΟΥ	-6,1535	-0,1724	-1,7690	11	15	12,25	12
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	-0,3753	6,6725	1,0921	2	9	6,37	7
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,1224	6,5698	1,6547	1	8	4,71	4
ΕΥΒΟΙΑΣ	-0,3059	6,1746	1,1991	1	9	5,81	6
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	0,6544	8,0097	3,0020	1	5	1,61	1
ΠΙΕΡΙΑΣ	-0,5338	7,6231	2,0363	1	10	3,27	3
ΛΕΣΒΟΥ-ΔΗΜΝΟΥ	-0,7567	2,4274	0,4142	4	9	7,54	8
ΔΡΑΜΑΣ	-4,8684	1,1253	-0,4415	5	13	9,12	9
ΚΟΖΑΝΗΣ	-9,1077	-1,7586	-5,1368	10	15	14,80	15
ΧΑΝΙΩΝ	-5,6709	-0,0729	-1,1919	9	12	10,49	11

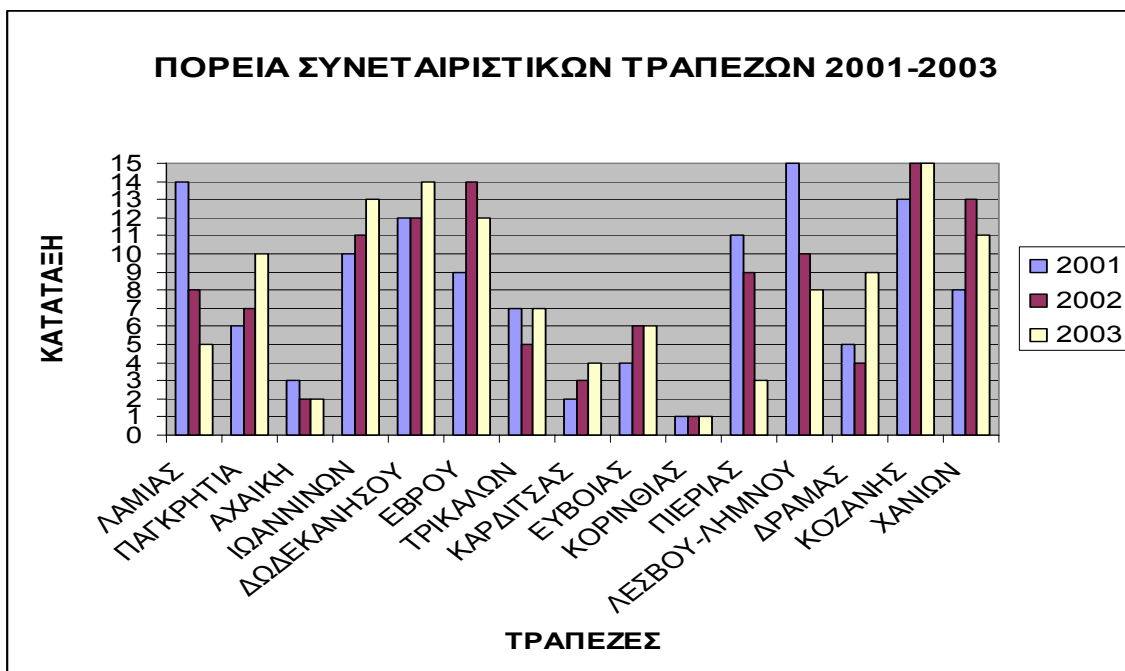
Αυτή τη χρονιά οι 2 πρώτες θέσεις παραμένουν σταθερές, ενώ η Συνεταιριστική Τράπεζα Πιερίας καταλαμβάνει την 3^η θέση, αφήνοντας την Καρδίτσας στην 4^η. Στις τελευταίες θέσεις, η Τράπεζα Κοζάνης παραμένει τελευταία ενώ στη 13^η και 14^η θέση υπάρχει διαφοροποίηση με τις Ιωαννίνων και Δωδεκανήσου να τις καταλαμβάνουν αντίστοιχα.

Επίσης στο 2003 έχουμε και την μεγαλύτερη σύμπτωση αποτελεσμάτων με την αξιολόγηση με τους 15 δείκτες. Έτσι το 60% των αποτελεσμάτων παραμένει το ίδιο και στις δύο αξιολογήσεις. Οι διαφορές που παρατηρούνται είναι της μίας θέσης σε 4 περιπτώσεις και των 3 θέσεων σε άλλες δύο όπως δείχνει και το σχήμα 3.20 που ακολουθεί.

Σχήμα 3.20: Σύγκριση αποτελεσμάτων των 2 αξιολογήσεων των Συνεταιριστικών Τραπεζών για το 2003 με 12 και 15 δείκτες αντίστοιχα

Στο σχήμα 3.21 που ακολουθεί, απεικονίζεται συνολικά η πορεία των Συνεταιριστικών Τραπεζών για την τριετία 2001, 2002, 2003.

Σχήμα 3.21: Συνολική πορεία Συνεταιριστικών Τραπεζών 2001-2003

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η αξιολόγηση των Συνεταιριστικών και των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Τραπεζών για τα έτη 2001, 2002 και 2003 με τους 12 δείκτες που δείχθηκαν στον πίνακα 3.2. Τα αποτελέσματα που παρήγαγε η μέθοδος PROMETHEE II είναι:

Πίνακας 3.8: Αποτελέσματα Αξιολόγησης Συνεταιριστικών και εισηγμένων Τραπεζών για το έτος 2001

	Min φ	Max φ	M.O.φ	Μέγιστη Κατάταξη	Χειρότερη Κατάταξη	M.O. κατάταξης	Τελική Κατάταξη
ΛΑΜΙΑΣ	-10,5959	2,1766	-1,9266	8	23	17,72	18
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	0,2315	12,6564	3,0176	2	10	6,46	6
ΑΧΑΪΚΗ	1,1967	14,9048	5,4557	1	6	2,80	3
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-6,5687	4,0837	-0,9776	7	21	13,98	14
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	-3,9935	0,5871	-0,9820	9	20	14,17	15
ΕΒΡΟΥ	-2,5655	0,2222	-0,8264	10	17	13,68	11
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,1118	8,5569	2,2934	5	10	7,19	7
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1,0727	16,0718	5,6143	1	5	2,58	2
ΕΥΒΟΙΑΣ	0,6771	13,7214	4,8011	1	7	3,53	4
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	1,6882	15,2586	6,5512	1	9	2,05	1
ΠΙΕΡΙΑΣ	-9,0085	1,2001	-1,7555	7	23	16,32	17
ΛΕΣΒΟΥ-ΛΗΜΝΟΥ	-6,7328	-0,3935	-2,0790	14	21	18,97	20
ΔΡΑΜΑΣ	0,8123	13,8248	4,6355	1	6	4,44	5
ΚΟΖΑΝΗΣ	-9,9014	3,4097	-2,4872	7	24	19,23	21
ΧΑΝΙΩΝ	-1,7264	3,1386	-0,0193	8	17	11,08	10
ΑΓΡΟΤΙΚΗ	-9,4340	-0,3934	-2,6147	14	23	20,32	22
ΑΛΦΑ	-6,5142	2,0298	-0,9186	10	21	14,63	16
ΑΣΠΙΣ	-17,3705	-1,8875	-7,2978	25	25	25,00	25
ΑΤΙΚΗΣ	-5,0376	1,9552	-0,8036	9	21	13,81	12
ΕΓΝΑΤΙΑ	-8,3499	-0,3423	-1,9682	14	23	18,28	19
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	-2,2646	7,6165	1,1363	5	15	8,81	8
ΕΘΝΙΚΗ	-8,6074	4,8090	0,1453	2	22	10,38	9
EUROBANK	-4,7261	0,7501	-0,8283	9	20	13,87	13
ΓΕΝΙΚΗ	-13,7623	-1,2389	-4,9533	22	24	23,82	24
ΠΕΙΡΑΙΑ	-10,0675	-0,3939	-3,2125	17	24	21,89	23

Τα αποτελέσματα που παρατίθενται στον πίνακα 3.8 δείχνουν ότι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις, ενώ οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο τις 3 τελευταίες. Γενικότερα οι Συνεταιριστικές Τράπεζες βρίσκονται στις υψηλότερες θέσεις της κατάταξης με μόνο την Εμπορική και την Εθνική να μπαίνουν στην πρώτη δεκάδα.

Τα αποτελέσματα για το 2002 είναι:

Πίνακας 3.9: Αποτελέσματα Αξιολόγησης Συνεταιριστικών και εισηγμένων Τραπεζών για το έτος 2002

	Min φ	Max φ	M.O.φ	Μέγιστη Κατάταξη	Χειρότερη Κατάταξη	M.O. κατάταξης	Τελική Κατάταξη
ΛΑΜΙΑΣ	-5,4761	5,8632	0,2293	6	20	10,27	9
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	0,1214	7,7354	1,9525	7	11	7,48	7
ΑΧΑΪΚΗ	2,0501	18,4605	7,6592	1	6	2,01	2
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-4,9292	4,1056	-0,1383	8	20	11,55	11
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	-3,4298	2,7441	-0,2489	8	18	11,90	12
ΕΒΡΟΥ	-2,6209	0,3659	-0,6855	10	17	13,30	14
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,9635	13,5577	5,0462	1	6	4,93	5
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1,4114	15,9836	6,5543	1	6	2,87	3
ΕΥΒΟΙΑΣ	0,7438	13,6490	4,5116	2	7	5,43	6
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2,4668	17,1267	7,8258	1	6	1,53	1
ΠΙΕΡΙΑΣ	-6,3757	4,6217	-0,0595	7	21	11,17	10
ΛΕΣΒΟΥ-ΔΗΜΝΟΥ	-1,9971	5,0715	0,3297	8	14	10,09	8
ΔΡΑΜΑΣ	1,4863	14,5652	5,7686	2	6	4,25	4
ΚΟΖΑΝΗΣ	-9,4187	3,2721	-1,8914	7	23	17,27	18
ΧΑΝΙΩΝ	-2,5540	1,6404	-0,3902	9	17	12,21	13
ΑΓΡΟΤΙΚΗ	-13,2620	-1,0261	-4,6969	22	24	22,83	23
ΑΛΦΑ	-5,8660	1,3196	-1,7993	9	21	16,99	17
ΑΣΠΙΣ	-17,0329	-2,0210	-7,2639	24	25	24,17	24
ΑΤΙΚΗΣ	-5,9533	-0,4130	-2,2486	12	21	18,48	20
ΕΓΝΑΤΙΑ	-6,2775	-0,2885	-1,8585	13	22	16,88	16
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	-8,2430	-0,6474	-3,0221	19	22	20,80	22
ΕΘΝΙΚΗ	-11,6425	1,2889	-2,5409	5	23	17,49	19
EUROBANK	-6,2828	0,0792	-1,6590	10	19	16,12	15
ΓΕΝΙΚΗ	-19,3307	-2,4141	-8,4824	23	25	24,81	25
ΠΕΙΡΑΙΑ	-9,7765	0,8422	-2,8917	9	22	20,15	21

Στο πίνακα 3.9, φαίνεται ότι οι Τράπεζες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, το 2002 δεν καταφέρνει καμία από αυτές να πλασαριστεί στην πρώτη δεκάδα όπως το 2003, και η Εμπορική και η Εθνική από την 8^η και 9^η θέση να πέφτουν στην 22^η και 19^η αντίστοιχα.

Πίνακας 3.10: Αποτελέσματα Αξιολόγησης Συνεταιριστικών και εισηγμένων Τραπεζών για το έτος 2003

	Min φ	Max φ	M.O.φ	Μέγιστη Κατάταξη	Χειρότερη Κατάταξη	M.O. κατάταξης	Τελική Κατάταξη
ΛΑΜΙΑΣ	0,4632	12,6086	4,4276	6	9	5,19	6
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	-0,4626	5,8940	0,9892	7	12	9,85	10
ΑΧΑΪΚΗ	1,5500	16,8066	6,4433	1	7	2,20	2
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-9,5050	-0,0516	-1,8435	8	21	16,20	17
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	-5,8595	-0,1172	-1,5799	8	19	15,44	15
ΕΒΡΟΥ	-2,8922	-0,0250	-0,8306	10	15	13,22	12
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,7056	15,3500	4,4333	1	8	5,77	7
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,9167	14,5452	4,8116	1	8	5,03	4
ΕΥΒΟΙΑΣ	0,7335	14,7147	4,6269	2	8	5,06	5
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	1,5985	15,7019	6,5120	1	6	1,91	1
ΠΙΕΡΙΑΣ	0,6067	16,0066	5,4952	7	8	3,29	3
ΛΕΣΒΟΥ-ΔΗΜΝΟΥ	0,2650	8,8464	2,7947	8	10	7,76	8
ΔΡΑΜΑΣ	-3,1705	4,8686	0,8601	2	15	9,77	9
ΚΟΖΑΝΗΣ	-14,7636	-1,3986	-7,9232	7	25	24,13	25
ΧΑΝΙΩΝ	-3,7271	3,0389	-0,0959	9	15	11,52	11
ΑΓΡΟΤΙΚΗ	-11,0589	-0,5429	-3,4683	22	24	20,93	21
ΑΛΦΑ	-4,0227	2,7043	-0,7923	9	18	13,82	13
ΑΣΠΙΣ	-18,1030	-1,3173	-6,1336	24	25	24,10	24
ΑΤΙΚΗΣ	-7,4145	-0,2926	-2,2993	12	21	18,42	19
ΕΓΝΑΤΙΑ	-6,7336	-0,3548	-2,1341	13	20	17,61	18
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	-12,6275	-0,8652	-4,1626	19	24	22,16	22
ΕΘΝΙΚΗ	-11,4343	1,4280	-1,9440	5	24	16,00	16
EUROBANK	-6,0194	1,8032	-0,9221	10	19	14,11	14
ΓΕΝΙΚΗ	-17,0106	-0,6280	-4,8455	23	25	22,81	23
ΠΕΙΡΑΙΑ	-8,9147	-0,2464	-2,4191	9	22	18,71	20

Για το 2003, η Συνεταιριστική Τράπεζα Κοζάνης κατατάσσεται τελευταία, ενώ καμία εισηγμένη Τράπεζα δε βρίσκεται και αυτή τη χρονιά στη πρώτη δεκάδα. Τέλος η Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας παραμένει σταθερή στη πρώτη θέση και η Aspis με την Γενική στις 2 προτελευταίες θέσεις.

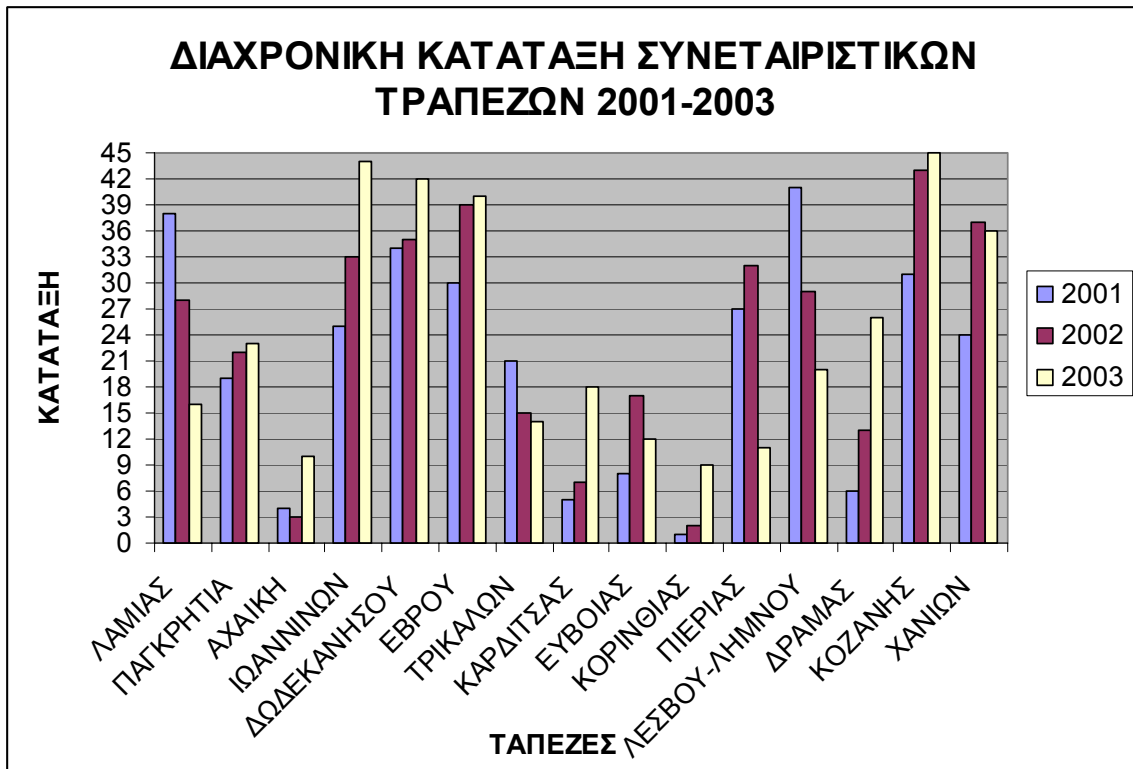
Τέλος έγινε η αξιολόγηση των Συνεταιριστικών Τραπεζών για κάθε έτος και κάθε Τράπεζα χωριστά. Τα αποτελέσματα αυτής της αξιολόγησης παρουσιάζονται στον πίνακα 3.11.

Πίνακας 3.11: Αποτελέσματα Αξιολόγησης Συνεταιριστικών για τα έτη 2001-2002-2003

2001-2002-2003	Min φ	Max φ	M.O.φ	Μέγιστη Κατάταξη	Χειρότερη Κατάταξη	M.O. κατάταξης	Τελική Κατάταξη
ΛΑΜΙΑΣ	-21,8378	-0,2648	-4,6398	20	43	35,50	38
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	0,0911	14,7128	2,8103	6	22	17,41	19
ΑΧΑΪΚΗ	1,5806	24,2006	8,2547	1	16	4,69	4
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-15,5421	0,5352	-3,0825	20	41	28,73	25
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	-14,0424	-0,6486	-4,2450	26	41	32,33	34
ΕΒΡΟΥ	-15,9981	-0,4249	-3,7914	24	42	30,54	30
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	-2,4265	9,0068	1,1870	16	25	20,61	21
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1,2285	27,2725	8,0639	1	11	4,73	5
ΕΥΒΟΙΑΣ	0,2000	21,1340	5,1434	1	18	9,47	8
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2,9613	25,7512	11,9960	1	21	2,80	1
ΠΙΕΡΙΑΣ	-23,2005	3,2561	-4,0307	3	44	29,84	27
ΛΕΣΒΟΥ-ΔΗΜΝΟΥ	-20,9755	-0,6673	-5,6794	29	44	39,22	41
ΔΡΑΜΑΣ	1,2718	21,9757	6,8701	2	17	7,47	6
ΚΟΖΑΝΗΣ	-17,1916	5,9631	-3,8694	8	44	31,61	31
ΧΑΝΙΩΝ	-11,1768	-0,1275	-2,5753	21	38	27,38	24
ΛΑΜΙΑΣ	-17,8645	2,2132	-3,3055	18	41	29,85	28
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	-9,3227	3,3139	-0,9940	19	33	23,55	22
ΑΧΑΪΚΗ	1,4469	27,3307	8,4684	1	14	4,58	3
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-18,0403	-0,1070	-4,0409	22	42	32,30	33
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	-17,5666	-0,3743	-4,2096	24	42	32,81	35
ΕΒΡΟΥ	-16,6940	-0,7410	-4,9800	30	42	36,20	39
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,1044	17,0645	3,8971	7	20	14,97	15
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,6843	23,0093	6,6136	1	17	7,78	7
ΕΥΒΟΙΑΣ	-2,9511	16,8129	3,3275	4	25	15,67	17
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	1,8860	25,9092	8,9433	1	13	3,09	2
ΠΙΕΡΙΑΣ	-17,2647	2,2720	-3,6306	19	43	31,64	32
ΛΕΣΒΟΥ-ΔΗΜΝΟΥ	-16,8606	-0,2015	-3,5119	23	42	30,17	29
ΔΡΑΜΑΣ	0,9081	18,5032	5,3913	5	18	12,03	13
ΚΟΖΑΝΗΣ	-19,8154	1,3206	-6,2675	20	44	40,43	43
ΧΑΝΙΩΝ	-15,6658	-0,6952	-4,6231	27	43	35,25	37
ΛΑΜΙΑΣ	-1,8450	13,7540	3,3384	5	24	15,46	16
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	-13,3120	3,2464	-1,7440	21	39	25,78	23
ΑΧΑΪΚΗ	0,8680	23,4521	5,8812	2	19	10,36	10
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-25,5098	-1,2295	-7,4861	37	45	42,66	44
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	-21,4157	-0,9588	-6,1868	31	45	40,39	42
ΕΒΡΟΥ	-18,3603	-0,5852	-5,1020	27	43	36,75	40
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	-2,3252	20,3078	3,8591	2	22	13,83	14
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	-0,1069	18,0666	3,6315	4	22	15,93	18
ΕΥΒΟΙΑΣ	-1,5666	18,1782	4,3273	2	24	11,98	12
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	1,1441	19,5757	6,1314	4	17	9,67	9
ΠΙΕΡΙΑΣ	-0,0067	22,4298	5,0885	2	21	10,82	11
ΛΕΣΒΟΥ-ΔΗΜΝΟΥ	-2,8965	10,1027	1,0185	14	24	20,21	20
ΔΡΑΜΑΣ	-12,5294	-0,2591	-3,2233	21	42	29,54	26
ΚΟΖΑΝΗΣ	-31,0629	-6,4961	-18,5529	42	45	44,97	45
ΧΑΝΙΩΝ	-15,2111	-0,6487	-4,4707	28	41	34,00	36

Στις 3 πρώτες θέσεις λοιπόν βρίσκονται η Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας για το 2001 και το 2002 και η Αχαΐας για το 2003. Ενώ στις 3 τελευταίες η Κοζάνης και Ιωαννίνων για το 2003, και η Κοζάνης για το 2002.

Τέλος ακολουθεί το σχήμα 3.19 που δείχνει την πορεία των Συνεταιριστικών Τραπεζών με βάση τα τελευταία αποτελέσματα της PROMETHEE II που παρουσιάστηκαν στον πίνακα 3.10.

Σχήμα 3.22: Διαχρονική κατάταξη Συνεταιριστικών Τραπεζών 2001-2003

Στο σχήμα 3.22 φαίνεται η σταθερή πρωτιά της Συνεταιριστικής Τράπεζας Κορινθίας, ενώ σταθερά την ακολουθεί στην δεύτερη θέση η Αχαΐας. Αξιοσημείωτη είναι η "βουτιά" το 2003 της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας, που από την τρίτη θέση το 2001 και 2002, το 2003 πέφτει στην 7^η θέση. Ακόμα σημαντική είναι η συνεχής άνοδος της Συνεταιριστικής Τράπεζας Λαμίας και Λέσβου-Λήμνου, αλλά και η άνοδος το 2003 της Συνεταιριστικής Τράπεζας Πιερίας. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι η Συνεταιριστικές Τράπεζες Χανίων, Ιωαννίνων, Κοζάνης και Δωδεκανήσου παρόλο που το 2001 βρίσκονται

στις τελευταίες θέσεις της κατάταξης, το 2002 και το 2003 ακολουθούν ακόμα χειρότερη πορεία και το 2003 βρίσκονται σε ακόμα χειρότερες θέσεις.

Συνοπτικά τα αποτελέσματα της χρηματοοικονομικής αξιολόγησης των Συνεταιριστικών Τραπεζών στην Ελλάδα που πραγματοποιήθηκε με την μέθοδο PROMETHEE είναι:

- Για τις πρώτες τρεις αξιολογήσεις των Συνεταιριστικών Τραπεζών για τα έτη 2001, 2002 και 2003, υπάρχει μία καθολικά υπεροχή της Συνεταιριστικής Τράπεζας Κορινθίας που και τις τρεις χρονιές καταλαμβάνει την πρώτη θέση. Αξιοσημείωτες είναι οι ανοδικές πορείες των Συνεταιριστικών Τραπεζών Λαμίας, Λέσβου-Λήμνου και Πιερίας. Οι δύο πρώτες από τις δύο τελευταίες θέσεις της κατάταξης, το 2001 καταφέρνουν η μεν πρώτη να βρίσκεται στην 5^η θέση και η δεύτερη στην 8^η, ενώ η Συνεταιριστική Τράπεζα Πιερίας από την 11^η θέση το 2001, το 2003 βρίσκεται στην 3^η θέση. Τέλος η Παγκρήτια και η Συνεταιριστική Τράπεζα Ιωαννίνων έχουν συνεχή καθοδική πορεία, ενώ η Συνεταιριστική Τράπεζα Κοζάνης βρίσκεται σταθερά στις τελευταίες θέσεις.

- Στις επόμενες αξιολογήσεις που έγιναν μεταξύ Συνεταιριστικών και των Τραπεζών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο για τα έτη 2001, 2002, 2003 παρατηρείται μια υπεροχή των Συνεταιριστικών Τραπεζών και για τα τρία χρόνια καταλαμβάνοντας σταθερά τις πρώτες θέσεις της κατάταξης. Βέβαια αυτή η υπεροχή υπάρχει χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι διαφορές στην πολιτική των δύο ειδών τραπεζών, λόγω του χαρακτήρα τους, αφού η αξιολόγηση με την PROMETHEE έγινε μόνο με τους δείκτες που παρουσιάστηκαν πριν.

- Τέλος στην τελευταία αξιολόγηση, όπου κάθε Συνεταιριστική Τράπεζα για κάθε έτος αποτελούσε μία ξεχωριστή εναλλακτική, δεν υπάρχει συνεταιριστική Τράπεζα του 2003 που να βρίσκεται πριν την 9^η θέση που έχει καταλάβει η Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας, δείχνοντας την συνολικά καθοδική πορεία των Συνεταιριστικών Τραπεζών το 2003. Ακόμα τις δύο πρώτες θέσεις καταλαμβάνει η Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας για τα έτη 2001 και 2002 αντίστοιχα, ενώ την 3^η η Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα για το 2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μέσα από την ανάλυση και αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών που πραγματοποιήθηκε στα προηγούμενα κεφάλαια αυτής της διπλωματικής εργασίας, έγινε δυνατή η κατάταξη των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών μέσω της μεθόδου PROMETHEE.

Μέσω αυτής της κατάταξης φάνηκε ότι οι Ελληνικές Συνεταιριστικές Τράπεζες στην πλειονότητα τους γίνονται καλύτερες με το χρόνο και μπορούν να μεγαλώνουν τα κέρδη τους, ώστε να θεωρούνται υγιή Πιστωτικά Ιδρύματα που συμβάλλουν στις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες, αλλά και γενικότερα στο Ελληνικό οικονομικό σύστημα.

Όμως για να μπορέσει ο κλάδος των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών να φτάσει σε επίπεδα ανάλογα των Ευρωπαϊκών Συνεταιριστικών Τραπεζών (που βέβαια η ύπαρξη τους προηγείται κατά πολύ χρονικά αυτών των Ελληνικών), στον τομέα της ποιότητας υπηρεσιών, του επιπέδου τεχνολογίας και στο πλήθος των μελών τους, θα πρέπει καταρχήν η Ελληνική νομοθεσία να ενθαρρύνει την ίδρυση νέων Συνεταιριστικών Τραπεζών, μέσω της μείωσης του ελάχιστου απαιτούμενου κεφαλαίου που μέσα σε λίγα χρόνια υπερτριπλασιάστηκε. Ακόμα θα πρέπει να γίνει κατανοητός ο σημαντικός ρόλος των Συνεταιριστικών Τραπεζών στις τοπικές κοινωνίες, ώστε να μπορέσουν οι ήδη υπάρχουσες να αυξήσουν τα μέλη τους, αλλά και οι νεοεμφανιζόμενες να μπορέσουν να έχουν ένα ικανοποιητικό αριθμό μελών. Τέλος, με τη συνεργασία και την ανταλλαγή εμπειριών με τις αναπτυγμένες Συνεταιριστικές Τράπεζες της Ευρώπης θα μπορέσουν να αναπτύξουν περισσότερο προσιτές υπηρεσίες, αλλά και να αποκτήσουν τις κατάλληλες γνώσεις για την τεχνολογική τους ανάπτυξη.

Επίσης θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι τα αποτελέσματα με τη μέθοδο PROMETHEE που παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 3 και δείχνουν ότι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες κατατάσσονται, κατά πλειοψηφία, σε καλύτερες θέσεις από ότι οι Τράπεζες που

είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, βασίζονται μόνο στα κριτήρια δηλαδή τους αριθμοδείκτες που έγινε η αξιολόγηση, και όχι άλλων παραμέτρων που θα μπορούσαν να παίζουν σημαντικό ρόλο στην τελική κατάταξη των Τραπεζών, όπως η διαφορά της πολιτικής που ακολουθούν οι δύο κλάδοι Τραπεζών.

Έτσι μελλοντικά θα μπορούσε να πραγματοποιηθούν μελέτες που θα είχαν ως στόχο να συμπεριλάβουν αυτές τις παραμέτρους στην τελική σύγκριση των Συνεταιριστικών με τις Τράπεζες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, και να ξεφεύγουν από την κλασική πολυκριτήρια ανάλυση με τη χρήση αριθμοδεικτών. Ακόμα η ανάπτυξη εξειδικευμένων δεικτών που βασίζονται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία και την πολιτική των Συνεταιριστικών Τραπεζών θα μπορούσε να αποτελέσει ακόμα ένα πεδίο έρευνας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος (2001), **Η Συνεταιριστική Πίστη στην Ελλάδα.**
2. Κωνσταντίνος Ζοπουνίδης (2003), **Βασικές Αρχές και Σύγχρονα Θέματα του Χρηματοοικονομικού Μάνατζμεντ**, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα.
3. Γ.Κ. Φιλιππάτος και Π.Ι. Αθανασόπουλος (1985), **Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Διοίκηση**, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
4. Brans J.P. and Vincke, Ph. (1985), "**A preference ranking organization method: The PROMETHEE method for multiple criteria decision making**", Management Science, vol. 31, no 6, 647 - 656.
5. Brans J.P., Vincke, Ph and Mareschal, B. (1986), "**How to select and how to rank projects: The PROMETHEE method**", European Journal of operational Research, vol.24, 228 – 238.
6. Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος και Ευρωπαϊκή Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών (2005), **Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ευρώπη, Αξίες και Πρακτικές για την Προώθηση της Ανάπτυξης**, <http://www.estegroup.gr/index.asp>
7. Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος (2004), **Διαχρονική Εξέλιξη Οικονομικών Μεγεθών Ομίλου Συνεταιριστικών Τραπεζών**, <http://www.estegroup.gr/index.asp>